

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 189-490, 389-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1967. január 31.

bb. 1. jelentés a budapesti választási előkészületekről - nyolcezer aktivista a választókerületi bizottságokban

i h1/hné/zs/5/qy/hk

1967. január 31.

a budapesti tanácsok végrehajtó bizottságai - a fővárosi lakosság által kitöltött csaknem másfélmillió összeírólap adatai alapján - ezekben a napokban döntenek el, kiket vesznek fel a választókideiglenes névjegyzékébe, s kiknek nincs választójogosultságuk. mint ismeretes, az előzetes listát február 6 és 11 között kifüggesztik a tanácsok hivatali helyiségeiben, illetve a lakóházakban. a családi házas külső körzetekben a helyileg legalkalmasabb módon - például lakóbizottságokként - teszi lehetővé a névjegyzék megtekintését. gondoskodnak arról, hogy a listákat az épületek legszembetűnőbb, legforgalmasabb helyén függesztsék ki, a gyéresebb népességű körzetekben pedig a lakóbizottságok tájékoztatják a választókat, hol tekinthetik meg a névjegyzéket.

az ideiglenes névjegyzékből történt kihagyás miatt - a közvételtől számított nyolc napon belül - bárki kifogást emelhet, s ha panasza indokolt, a tanács végrehajtó bizottsága köteles azt pótlólag felvenni a névjegyzékbe. azokat a kifogásokat viszont amelyeket a vb alaptalannak tart, valamint azokat, amelyek valakinek a névjegyzékből való törlésére irányulnak, legkésőbb a beérkezést követő napon átteszik a pesti központi kerületi bizottsághoz, amely három napon belül, végérvényes határozatot hoz.

a választási előkészületekhez tartozik egyébként, hogy a főváros utcáin újabb plakátok jelentek meg, amelyek közlik - az utcák abc-sorrendjében -, hogy az egyes épületek, illetve azok lakói melyik kerületi, vagy fővárosi választókerülethez tartoznak. ezzel kapcsolatban érdemes megemlíteni, hogy a fővárosi tanács tagjainak megválasztására körülbelül tízezer lakosonként egy-egy fővárosi, a különböző kerületekben pedig a lakosság számához mérten 80-150 választókerületet alakítottak ki.

/folyt. köv./

Zel

bb. 1. / jelentés a budapesti.... 1. folyt./ gy

ahogyan a választási készülődések előre haladnak, úgy növekszik az abban résztvevő társadalmi aktivisták száma. minden kerületben öttagú választási elnökség alakult, s figyelembevételre a 66 országgyűlési képviselő, 201 fővárosi, illetve 2 146 kerületi tanácstagi helyet létrehozottak egy-egy választókerületi bizottságot. az ezekben dolgozó, összesen mintegy 8 000 társadalmi aktivista fontos feladatot lát el, a tanácsai választókerületi bizottságok például a maguk működési területén megvizsgálják, nem merül-e fel törvényességi kifogás a február 2-án fővárosszerte megkezdődő jelölőgyűléseken javasolt személyek ellen - például valakinek nincs választójoga, két helyen is jelölték, stb. -, majd pedig nyilvántartásba veszik a hazafias népfront jelöltjeit. a választási elnökségek felügyelnek a tanácsai választókerületi bizottságok munkájára, öröködnék a választások törvényességén, feladatuk lesz továbbá, hogy megalakítsák a fővárosszerte több mint 10 000 aktivistából álló szavazatszedő bizottságokat./mti/

..

bb. 2. nagyarányú munkálatok a földalatti vonalán - 1967-ben elkészül a fehér ut-népstadion közötti pálya és a kossuth lajos téri állomás

1 hbj/tr/1e/6/gy/hk

1967. január 31.

1967-ben nagy erővel épül tovább a budapesti földalatti.

egyik végállomásánál a fehér ut és kerepesi ut sarkán már hozzáálltak a járműtelep kialakításához. épülnek a szerviz- és javító-csarnokok a szerelvények folyamatos karbantartására, javítására és tárolására. az építkezés sűrű, hiszen az elgondolások szerint még ebben az évben - előreláthatólag a negyedik negyedévben - megérkezik az a négy szovjet motorvonat, amelyekkel ez év végétől vagy a jövő év elejétől próbameneteket tartanak, a motorkocsikat az új járműtelepen szeretnék elhelyezni. még az idén megépítik a fehér ut-népstadion állomás között a földalatti pályát, mégpedig részben a felszínen, részben az utburkolat alatt, mint kéregvasutat, átellenben a bhév vonalával. ezen a pályán közlekednek majd próbaképpen az idén érkező szerelvények.

1967-ben befejezik a baross téri mélyállomás és az abba torkoló vonalalagutak szigetelését. a földalatti vasút vállalat vezetői úgy számolnak, hogy még az idén próbázemre megérkezik a szovjetunióból az első nagy mozgólépcső is. ezt a baross téren próbálják ki, mégpedig a mélyállomás és a felszín alatti óriási vasbetonszkevény között épített, ugynevezett ferde alagutban. a mozgólépcső a felszínről nem lesz látható, a fővárosi tanács illetékes osztályai, illetve igazgatóságai foglalkoznak azzal a gondolattal, hogy a baross téren át - építésnek előkészítéseként a tér egyes részlein már az idén korszerűsítik, illetve áthelyezik a közműveket.

Zelri

- 2 -

/folyt. köv./

bb. 2. / nagyarányú munkálatok.... 1. folyt./ gy

ugyancsak az idén fejezik be a blaha lujza téri és az astória állomások, s a közöttük húzódó vonalalagutak szigetelését. az astória mélyállomás egy része ideiglenesen különböző színű és anyagu burkolatot kap, hogy a szakemberek vizsgálhassák ezek esztétikai hatását és kiválaszthassák a legalkalmasabbakat.

korábban az volt az elképzelés, hogy a deák téri mélyállomásról a mozgólépcsők az utasokat csak a felszín alá süllyesztett utaselosztó térségig hozzák fel s onnan a felszíniig stabil lépcsőket vezetnének. időközben az a vélemény alakult ki, hogy a mozgólépcsők egészen a felszínig járjanak, a felszíni kijárat fölé pedig egy üvegfalu pavilon kerüljön. ennek a pavilonnak a tervezése is megkezdődött már.

a földalatti 2. szakaszán, a deák tér és a déli pályaudvar között is nagyarányú munkálatokat végeznek 1967-ben. a deák tér és a szent istván tér között már megépültek a vonalalagutak, a mechanikus pajzsok most a szent istván térről a kossuth lajos tér felé haladnak és az év végéig eléri a duna pesti partját.

a kossuth lajos téren már hozzáálltak a mélyállomás kialakításához. az itteni felszíni kijárat a kossuth lajos tér - akadémia utca sarkán levő jelenleg üres telekre kerül. erre a foghíjtelekre egy igen mértéktartóan tervezett modern épületet emelnek, s annak a földszintjére húzódik majd ki a mélyállomásról a mozgólépcső. az épület oszlopos földszinti térsége lesz az utaselosztó csarnok. az állomás-kijárat előreláthatólag még az idén elkészül, ami azt mutatja, hogy az új technológiák alkalmazásával lényegesen meggyorsult a földalatti állomások építése.

ugyancsak ebben az évben épül meg a déli pályaudvar-moszkva tér közötti vonalalagut, mégpedig az eddigig eltérő módszerekkel. az alagutakat minthogy az altalaj kemény márga, bányászati eljárásokkal képezik ki./mti/

bb. 6. „zöld ut”, a belvizeknek

vid kz/sk/2/gy/cz

1967. január 31.

békés megyében a közelmúltban lehullott sok csapadék anynyira telítette a talajokat, hogy a szakemberek ismét nagyarányú belvizek számítását. a körös-vidéki vízügyi igazgatóság és a termelő üzemek éppen ezért előre felkészülnek a káros vizek fogadására. a már üzembehelyezett és éjjel-nappal működő szivattyúk óránként mintegy 1 300 köbméter vizet emelnek át az élő víz-csatornákból, illetve a körösökbe. ezzel hamarosan teljesen kiürítik a csatornákat, s így bármilyen hirtelen jöjjön is az olvadás, zöld utat kapnak - gyorsabban lefolyhatnak - a később keletkező belvizek./mti/

Zelri

- 3 -

bb 4. háromezer magyar vers Lengyelországról - mme curie -
broniewski - cybulski emlékest - a Lengyel kultúra idei terve-
iből

1 áé gg 7 ju zs

1967. január 31.

négyszázkilencven filmelőadás, 115 nagy kiállítás, több-
száz műsoros est, hangverseny, tudományos, gazdasági és politikai
tárgyu előadás, több mint ötszáz résztvevő a nyelvtanfolyamokon, -
ezek a számok jellemzik a Lengyel kultúra elmúlt évi műkö-
dését. a baráti országok budapesti tájékoztató központja a ma-
gyar főváros népszerű kulturális intézménye, ahol a Lengyel
nép életének minden jelentős területéről, eseményeiről, érdekes,
gyors, élményszerű tájékoztatást adnak. budapesten kívül az
egész országra kiterjedő a lengyel kultúra tevékenysége :
a központi rendezvényeken kívül többek között 218 filmelőa-
dást, 91 nagyobb és többszáz kisebb kiállítást tartottak vi-
déken és a különböző intézményeknél, iskoláknál. a lengyelor-
szág milleniumi ünnepségei jegyében lezajlott rendezvények
sorában különösen nagy érdeklődést keltett az „ezer év, ezer
éves barátság”, címmel rendezett műsor, amelyet a fővárosban
és számos vidéki városban mutattak be jeles művészek közremű-
ködésével.

változatos és gazdag programmal szolgálja a két ország hagyo-
mányos barátságát az új évben is a lengyel kultúra, továbbra
is bemutatják a közönségnek a legjobb lengyel filmjodonságo-
kat. februárban a tragikus körülmények között elhunyt nagy Len-
gyel filmszínész, cybulski tiszteletére rendeznek emlékes-
tet, s több vitaestet is rendeznek a lengyel filmjodonságok-
ról magyar művészek bevonásával.

a kiállítások között említésre méltó a februárban sorra
kerülő nagy lengyel plakátművészeti tárlat, s az új lengyel
grafikusművészetet reprezentáló kiállítás. a hazánkba látó-
gató lengyel zeneművészek több hangversenyt adnak :
a közelgő henryk wieniawski nemzetközi hegedűverseny alkal-
mából több alkalommal szerepelnek a versenyre utazó fiatal hege-
dűművészek. számos irodalmi ankétára is sor kerül, amelynek
keretében bemutatják többek között a lengyel költészet új alko-
tásait. ebben az évben megjelentetik a magyar költők len-
gyelországról szóló költeményeiről készült bibliográfiát.
meglepetést ígér a költők és a versek nagy száma, - a gyűj-
tők ugyanis eddig mintegy háromezer verset számoltak össze.

/ folyt. köv./

Zsolt

1 magyar

-4-

bb 4. / háromezer magyar 1. folyt./-ju

emlékestet szentelnek születésének 100. évfordulója al-
kalmából maria curie - sklodowska tiszteletére, s ugyancsak
megemlékeznek wladyslaw broniewski, a nagy lengyel
proletárváltó halálának ötödik évfordulójáról is. /mti/

..-

bb 5. napi 100.000 forintos forgalom az új gumibroncs - üzlet-
ben

1 tz tr 3 ju ie

1967. január 31.

rövidesen egy hónapja, hogy a magángépkocsi tulajdonosok
közvetlenül vásárolhatják meg a gumibroncsokat az országos
gumiipari vállalat nagymező utcai új üzletében.

az első hetek tapasztalata azt mutatja, hogy érdemes
volt az üzletet megnyitni. naponta átlag 150 vevőnek 270
köpenyt adnak el, s a napi bevétel állandóan a százezer forint
körül mozog. a legnagyobb forgalmat a régi típusu moszkvics-
hoz, skodához és wartburghoz, valamint a trabanchoz való ab-
roncsokban bonyolítják le.

egyre nagyobb számban jelentkeznek a vidéki vásárlók is,
akiknek számára naponta átlag mintegy 40 csomagban teszik pos-
tára a megrendelt köpenyeket. /mti/

..-

bb 7. magyar művészek az őszi müncheni fuvósverseny zsűrijé-
ben

1 ol sze 2 ju zs

1967. január 31.

Lehel györgyöt, a magyar rádió - és televízió szimfoni-
kus zenekarának karmesterét és solymos péter zongoraművészt,
a zeneművészeti főiskola tanárát meghívták az őszi müncheni
nemzetközi fuvósverseny zsűrijébe.
a magyar művészek a meghívást elfogadták. /mti/

Zsolt

..-

-5-

bb 3. szövetkezeti gazdák a gyulai ,, miniszállóban,,

vid kz sk 3 ju cz

1967. január 31.

a termelőség-szövetkezeti tagok békés megyei biztosító és önszegélyező csoportja megszervezte a szövetkezeti gazdák téli gyulai üdülését. negyvenes csoportokban, együttesen 200 békés megyei szövetkezeti gazda veszi igénybe tavaszig a gyulai várfürdő kitűnő termálvizét. az első üdülőcsoport hétfőn a mezőkevecsházi járásból érkezett gyulára. a nemrég épült, találónak ,, miniszállónak,, elnevezett mikrohotelben helyezték el őket. a szövetkezeti gazdák jól érzik magukat a műemlékekben gazdag városban, ahol a diákok és a munkásfiatalok több szórakoztató műsort is rendeznek tiszteletükre.
/mti/

--

bb 8. ujjáépítették a négyszeres balatoni ,, kék - szalag ,, győztes yachtot - még mindig kifuthat a nyílt vízre a műemlékké nyilvánított ,, kis - hamis ,,

vid szf sk 3 ju cz

1967. január 31.

a magyar hajó - és darugyár balatonfüredi sporthajó - üzemében ujjáépítették a balaton egyik legjobb yachtját, a nemere 11-öt. e névhez nagy győzelmek fűződnek : négyszer futott be elsőként a magyar tengeren két évenként megrendezett hagyományos ,, kék - szalag ,, versenyen a nemere 11. ezeket a tó körüli túra - találkozókat főként nyerte a scherenkreuzer mintájú vitorlás, amely jól ,, üli,, meg a tó közismerten rövid hullámain.

a hajót mestani ujjáépítése alkalmával 75 négyzetméteres műanyag - vitorlázattal is ellátták és így még nagyobb eséllyel állhat majd rajthoz az idei ,, kék - szalagon,, . kisebb mértékben felújítják a tó legöregebb vitorlását, a kis-hamis ,, - t is, amely 1896-ban épült és már az országos vízügyi főigazgatóság műemlék nyilvántartásában szerepel. a felújított hajó az idei szezonban is kifuthat a nyílt vízre.
/mti/

Zell

--

-6-

bb 9. távirányítós jelzőállomás a rakacai - tavon

vid kz sk 4 ju cz

1967. január 31.

száz különböző műszer jegyzi rendszeresen a borsodi ipartelepek vízellátására létesített rakacai - tó környékének meteorológiai adatait. különösen nagy hasznát veszik a szovjetunióból beszerzett hőmérőknek, amelyek a hó magasságának és víztartalmának rögzítésével megbízható adatokat szolgáltatnak arról, hogy mennyi víz várható a tó mintegy 200 négyzetméteres területéről. az utóbbi azért is rendkívül fontos, mert így - a tó szintjének szabályozásával - időben helyet készíthetnek a gömőri és csereháti erdőségekből az olvadás megindulásától várható víznek. a tó máris ,, népes ,, műszerparkja tovább bővül. mikroklímájának vizsgálatára, hajókra szerelt úszó meteorológiai jelzőállomást helyeznek el a tó közepén, s ezt korszerű távirányítási módszerekkel kapcsolják a parton lévő központi laboratórium műszereihez. /mti/

Zell

7-

7-

bb 10. értékes muzeumi gyűjtemény a híres mohácsi fazekasipar emlékeiből

vid/fm/tné/3/m/cz

1967. január 31.

Sárosácz György, a mohácsi múzeum vezetője 800 darabos gyűjteményt állított össze a híres mohácsi fazekasipar emlékeiből. A gyűjtemény sokoldalúan szemlélteti a híres mohácsi fazekasipart, amely a dunántul egyik legrégebbi iparának számított. még a múlt század végén is 123 család üzte ezt a mesterséget a városban, - több utca elnevezése is őrzi emléküket. egész dél-dunántul ismerte és vásárolta a mázas és mázatlan mohácsi feketekerámiákat, amelyekből sokat szállítottak a balkánra is.

a múlt emlékei mellett a ma élő mesterek - Horváth János, Horváth Márkó, Kulutáczy Mátyás és Kovács János - munkáit is felsorakéztatják majd a gyűjteményben. /mti/

bb 11. kunhegyesi uszómű az indus völgyében

vid/kz/4/m/cz

1967. január 31.

Uj megrendelő jelentkezett - illetékes külkereskedelmi szerveink útján - a vízgépészeti vállalat kunhegyesi gyár-egységénél: India. az ázsiai ország számára négy egységből álló nagy uszóművet gyártanak, amelyet az indus termékeny völgyében használnak majd fel az öntözés fejlesztéséhez. A kunhegyesi gyár-egység vízügyi termékei tért hódítottak a távoli földrészekre. korábban az arab országoknak szállítottak uszóműveket, Ghana részére pedig önjáró víztisztító művet - hidropour - exportáltak. /mti/

bb 12. épül az alföld mezőgazdasági repülőgép-bázisa

vid/kz/sk/m/4/m/cz

1967. január 31.

a mezőgazdaságban mind szélesebbkörűen használt repülőgépek elosztását az idén körzetesítik. az alföld mezőgazdasági „Légi-bázisát”, kenderesen építik ki. a község határában már megkezdődött az új repülőtér kijelölése. a tervek szerint 20 gép számára biztosítanak startolási lehetőséget, s ugyanitt oldják majd meg az idényközbeni javításokat is. a kenderesi „Légi-bázisról”, heves, bács, békés, hajdu és szolnok megye egyes községei kapnak repülőgépet az időszerű munkákhoz. /mti/

8.36/szb

-8-

945 P

NK

bb 13. kétszázhetvenöt baranyai cigánycsalád költözött új otthonba

vid-fm/sk szb /3/

1967. január 31.

az utóbbi egy év alatt 275 baranyai cigánycsalád 1216 tagja költözött - tanácsai kiutalás, építkezés, vagy vásárlás útján szerzett - új otthonba. a 275 család új otthonhoz segítése 12 cigánytelepülés megszűnését eredményezte. a megmaradt 28 telep felszámolását körülbelül hat-hét év alatt oldják meg. /mti/

bb 14. egy hónappal a határidő előtt átadják a forgalomnak az új hegyeshalmi határállomást

vid-szf/sk szb /5/

1967. január 31.

a nyugati országokból hazánkba irányuló idegenforgalom zöme a hegyeshalmi határállomáson bonyolódik le. a jelenlegi állomás azonban már nem képes az évről-évre fokozódó forgalom lebonyolítására, ezért tavaly új állomás építését kezdték meg. az 1300 négyzetméter alapterületű új határállomás építésével egyidejűleg a régi épületet korszerűsítik.

az építkezés befejezési határidejéül május 31-ét tűzték ki, de a belső szerelési munkákat most meggyorsították, így az eredeti határidő előtt egy hónappal, az idegenforgalmi idény elején, május 1-én átadhatják rendeltetésének az új határállomást. a régi és az új épület környékén 200 gépkocsi parkírozhat egyszerre. két büfé áll majd az átutazók rendelkezésére. kandeláberekre szerelt higanygőz lámpák éjszaka is nappali fényt árasztanak az állomás környékére. télen az eddigi cserépkályhák helyett központi fűtés szolgáltatja a meleget.

Lényegesen meggyorsítja majd a forgalmat, hogy a beérkező és kimenő gépkocsik külön utszakason közlekednek. a bejövő utasok az új, a kimenő utasok a régi épületben intézhetik el a hivatalos formákat. az új épület előtt külön útsávon fogadják azokat, akik „komplett”, utlevéllel érkeznek és külön útsávon azokat, akik rövid időre szóló vizumukat a határállomáson kívánják beszerezni. /mti/

8.35

- 9 -

945 P

NK

bb 16. erős ütemben építik tovább az idén a székesfehérvári alumínium hengerművet

vid/szf/sk/5/m/cz

1967. január 31.

az idén erős ütemben folytatják a székesfehérvári könnyűfémmű szélesszalag hengerművének építését.

a hengerműre és a hozzákapcsolódó beruházásokra 145 millió forintot fordítanak ebben az évben. nagy részét az 500 méter hosszú hengercsarnok építésére költik. az évi 22. építőipari vállalat dolgozóit a nagycsarnok tetőtartó elemeinek felállítására elhelyezték, kisebb szakaszon a tetőt is befedték. a januári nagy hideg és a havazás nehezítette az építők munkáját, mégis szinte megállás nélkül falaztak, burkoltak, belső vezetékeket szereltek. a fémmű 11 szintes épülő munkásszállójának külső borításához 12 tonna alumínium lemezt használtak fel.

a gépszerelők előreláthatólag még az év vége előtt hozzálátanak majd a gépek szereléséhez. a szovjet gépszállítás folyamatos. januárban több mint 25 vagon szovjet gépi berendezés érkezett. a gépészeti és villamossági berendezéseknek csaknem egyötöde is a könnyűfémműben van már. a szovjet gépeket a hengercsarnok egyik fedett, már tető alá helyezett részében raktározzák, amíg meg nem kezdik szerelésüket. a gépszerelő vállalati szakemberek legelső munkája a nagy hengerállványok szerelése lesz. ezeket az egyenként 130 tonna súlyú, rendkívül nagyméretű hengerállványokat februárban szállítják székesfehérvárra a szovjetunióból. /mti/

bb 19. a bazilikából lopott - másfél évi szabadságvesztés

i bc/tr/m/3/zs

1967. január 31.

Kovács Iván László, 23 éves foglalkozás nélküli, amikor Balatonlellén éttermi csapos volt, egy éjszaka el akarta lopni munkahelyének irodájából a bevételt. a zajban, amit az épület mellett elhaladt tehervonat okozott, könyökével benyomta az ablakot, majd bemászott a helyiségbe, s ki akarta feszíteni a pénz tárolására használt lemezszekrényt, de nem sikerült. távozáskor italárut, cigarettát, s a zenekar felszereléséhez tartozó műszaki cikkeket vitt magával. utóbbiakat később értékesítette. budapesten a szellőzőablakon át kétszer is bemászott éjszaka a bazilika kápolnájába, s onnan kagylógyakat emelt el. ezeket különféle helyeken rejtegette, egy részüket pedig eladta. egyik alkalommal az értékesítésnél leleplezték a tolvajt, s utána megtalálták az ellopott tárgyak tulajdonos részét.

a központi kerületi bíróság Kovács Iván Lászlót másfél évi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

8.48/szb

945 P

Mb

bb 15. február elsején kezdődnek az előkészítő tanfolyamok a szakmunkástanuló iskolát végzett dolgozók gimnáziumi továbbtanulásának segítésére

i vt/j szb zs /3/

1967. január 31.

a hagyományos vagy emeltszintű szakmunkástanuló iskolát végzett dolgozók továbbtanulására egy korábbi miniszteri rendelkezés különbözőzeti vizsgálathoz biztosit. ez egyben lehetővé teszi, hogy a tehetséges, szorgalmas fiatalok részére egy vagy két évvel megrövidüljön a tanulási időszak. az előző évek tapasztalatai azt mutatták, hogy a különbözőzeti vizsgára jelentkezők közül - tanári segítség nélkül - aránylag csak kevesen tudnak megfelelni a követelményeknek. ezért - a művelődésügyi minisztérium intézkedése alapján - a különbözőzeti vizsgára történő felkészülés segítésére az említett iskolatípusokat eredményesen végzett dolgozóknak országsszerte előkészítő tanfolyamokat szerveztek a gimnáziumok esti és levelező tagozatain.

a tanfolyamok általában február elsején kezdődnek és legkésőbb szeptember 20-ig befejeződnek. a részvétel önkéntes. az időtartam a hagyományos szakmunkástanuló iskolában végzeteknek husz hét, az emeltszintűben végzeteknek tiz hét. az előzőeknek magyar nyelvet, irodalmat, történelmet, matematikát, fizikát, kémiát, biológiát és földrajzot, az utóbbiaknak történelmet és biológiát oktatnak. osztályozás, beszámoló nincs, a hallgatók előrehaladását a pedagógusok szóban értékelik. az előkészítő tanfolyam önköltsége. /mti/

bb 17. magyar népdalfeldolgozások szovjet komponista művében

i ol/sze szb zs /2/

1967. január 31.

Grigorij Frid moszkvai zeneszerző, aki az elmúlt év júniusában résztvett az egerben rendezett ifjúsági kamarazene-fesztiválon, magyarországi látogatásának emlékére vengerszki album címmel 14 zongoradarabból álló sorozatot komponált. a sorozatban magyar népdalfeldolgozások is helyet kaptak. a tervek szerint az új művet bemutadják majd hazánkban is. /mti/

8.45/e

- 11 -

945 P

Mb

bb 18. gazdaságosabbá teszik a kimerülőben levő aknák termelését oroszánynon

vid-szf/sk szb ká /5/

1967. január 31.

az oroszányni szénbányák vállalatnál megvizsgálták, milyen módon lehetne gazdaságosabbá tenni a régi bányák termelését. sokféle elképzelés közül választották ki a legcélszerűbbet: a kimerülőben levő bányák szénvagyonát a közelükben levő, kedvezőbb önköltséggel dolgozó aknákon keresztül hozzák felszínre.

a terv megvalósítását már meg is kezdték. elsőként a 16-os aknához kapcsolják a 18-as aknát. a két aknát egy kilométernyi hosszú földalatti vágattal összekötik és a 18-as akna több mint 700 000 tonnás szénvagyonát a 16-os aknán keresztül szállítják a felszínre. a munkát már a negyedév végére befejezik és akkor a 18-as akna bezárja „kapuit”, így megtakarítják több földalatti és külszíni munka költségét. nem kell például üzembentartani külön légaknát, szállításaknát, nincs szükség külön üzemvezetőségre. az összevonással 50 millió forinttal olcsóbban hozzák felszínre a 18-as akna szénét.

más aknáknál is sor kerül terület-átcsoportosításra. ilyen módon összesen 95 millió forinttal csökkentik a termelési költségeket. /mt1/

--

bb 20. érdekes feltevés a göcseji „szeg”,-ek eredetéről

vid-szf/sk szb /6/

1967. január 31.

zala megye göcseji részén 28 „szeg”,-gel, „szer”,-rel végződő nevű kisebb-nagyobb település található. a honismereti és néprajzkutatókat régóta foglalkoztatta e települések nevének eredete. fülöp istván honismeretkutató tanár évtizedes kutatásainak eredményeképpen a következőket állapította meg a „szeg”,-ek eredetéről, az elnevezések történetéről. ezek a települések már a 12.-13. században kialakultak, amikor még az egész vidéket erdő borította. a települések helyén egy-egy család vetette meg a lábát és erdőirtással teremtett magának termőföldet. a feltört, művelés alá vett erdőterületnek erről a „felszegett”, részéről ragasztották az „erdőséget felszegő”, családok nevéhez a „szeg”, szócskát, kifejezve vele az úttörő munkát így lett például a kustán nevű család területe „kustán szegése”, majd később kialakult belőle a mai kustánszeg község neve.

/folyt.köv./
8.57/e

945 P

- 12 -

Mk

bb 20. /érdekes feltevés... 1. folyt./- szb

több levéltári irat is ezt bizonyítja. a szeg-gel végződő települések, milejszeg, pajzsseg, vargaszeg, vörösszeg és a többi ilyen név eredete tehát egy-egy család földfoglalásának emlékét őrzi.

a tanár munkája mellett minden szabadidejét honismereti kutatással töltő fülöp istván azt is megállapította, hogy ez a vidék ősmagyar település, mert számos finnugor eredetű szó, családnév, még ma is fennmaradt a falvakban. /mt1/

--

bb 21. társalgó a mecseki nemzetközi kempingben, szabadtéri színpad az abaliget mesterséges tavon, új szálló síkondán

vid-fm/sk szb /4/

1967. január 31.

a „turizmus évében”, baranyában is nagyobb vendégforgalomra számítanak. ezért jó házigazda módjára új létesítményekkel gondoskodnak az ország-világjárók kényelméről, szórakozásáról. a mecseki nemzetközi autós kempingben 80 személyt befogadó üvegfa társalgót létesítenek. ugyanitt negyedmillió forint költséggel melegvíz-szolgáltatást biztosítanak és szabadtéri tusolókat építenek. a keleti mecsek fenyvesekkel övezett turista paradicsomában, a melegvízű síkonda-fürdőn tavasszal szálló nyílik. a megújuló síklósi várkastélyban pedig áprilisban adják át rendeltetésének a szállodai szárny első egységét.

a szomszédos harkány, a reumások „mekkája”, 1967-ben 900 000 vendéget vár. itt is javában dolgoznak a parképítők. egymillió forint költséggel szépítik a strand környékét. így a tavalyi öt hold helyett tíz holdra bővül a virágos, fákkal, cserjékkel díszített park. a medencék körül 200 új kabint állítanak fel, új kerti berendezéseket, asztalokat, padokat, hintavárokat helyeznek el. ezenkívül megkezdik egy 1000 négyzetméter alapterületű, ülőpadokkal ellátott új medence építését is, - ez jövőre készül el.

a nyugati mecsek népszerű kirándulóhelyén, abaligeten szabadtéri színpadot építenek a mesterséges csónakázó tó fölé, a 400 személy elhelyezésére alkalmas nézőteret pedig a szemközti domboldalon, pompás környezetben alakítják ki. itt napközben zenés-táncos műsorokat, este tűzijátékokat rendeznek, s ezentul itt választják meg a „hegyhát szépét”, is. /mt1/

9.06/e

- 13 -

Mk

10 15 P

bb 22. több mint negyven fontos ipari beruházás munkálatait kezdi meg idén az évm építőipar - új tejjüzem, házgyár, száloda

1 sb/sze/m/1e/5

1967. január 31.

az évm építőipari felügyelőség vállalatának dolgozói többszáz fontos ipari beruházás korábban megkezdett munkáit folytatják az idén. az országos tervhivatallal egyetértésben viszont a szokásosnál kevesebb új beruházást indítanak, hogy az erők koncentrálásával csökkentsék a régebbi és az új beruházások kivitelezési idejét. az évm vállalatok és a beruházók ezekben a hetekben kötik meg az együttműködési megállapodásokat, amelyek az új építmények műszaki terveinek szállítását, a munkák megkezdésének idejét, az építés ütemét és az átadás idejét határozzák meg.

az idén több mint negyven fontos ipari beruházás építéséhez fognak hozzá az évm vállalatok. elsősorban az ország fizetési mérlegének javítását segítő üzemek létrehozását gyorsítják. az alumíniumprogram keretében sor kerül a székesfehérvári könnyűfémű új présüzemének építésére és a budapesti alumínium-edénygyár fejlesztésére. megkezdtek a szeged környéki olaj- és földgázmezők többéves beruházási programjának előkészítését, s a második felévben már felvonulnak az építők, a 31-es építőipari vállalat dolgozói. az élelmiszeripar fejlesztésére budapesten korszerűsítik a szalámiérelőüzemet, pécssett bővítik a sürgyárt és miskolcon új tejjüzemet építenek. a lakásépítési program végrehajtására gyors ütemben folytatják a győri, a miskolci és második budapesti házgyár építését. a főváros második házgyárában az ősszel a próbatermelés is megkezdődik, de egyúttal a harmadik házgyár építésének megindításával gondoskodnak a budapesti lakásépítési kapacitás további jelentős növeléséről.

az iparfejlesztési programon belül mintegy hatvan egyéb új beruházás építkezését irányozták elő. többek között megkezdik hat új iparitanuló iskola és 17 középiskola munkálatait. miskolcon áruházat, siklóson kenyérgyárat építenek. a balaton mentén az arácsi és füredi hotel építésének folytatása mellett megkezdik egy új szálló építését balatonalmádiban. /mti/

9,12 /m

14

kk

10 15 P

bb 23. „az élet megindulása 1945-ben„ - vas megyei dokumentum-gyűjtemény

vid/fm/tné/4/m/cz

1967. január 31.

dr. horváth ferenc, és dr. kiss mária szombathelyi történészek érdekes kutatómunkához kezdtek. a felszabadulás 25. évfordulójára összegyűjtik az 1945 április 4-ét megelőző és követő egy-egy év vas megyei történetének dokumentumait, amelyeknek sok országos vonatkozása is van. magyarországnak erről az utoljára felszabadult részéről, pontosabban a kőszeg-hegyaljai velemből „irányította„ szalasi mintegy két és fél hónapon át az ország egy részét. itt működött a belügyminisztérium és egy sor egyéb főhatóság. hazánk nagy részén már a munkáshatalom tevékenykedett, de vas megyében még nyilas közigazgatási hálózat működött. levéltárakban őrzött dokumentumok tízezrei tanuskodnak a rosszemlékű fél évről.

a megye kis határszéti falujából, -nemesmedvesről-, s ezzel a magyar földről - 1945 április 4.-e hajnalán üzték ki a németeket, s innen jelentették a szovjet egységek magyarországi felszabadításának tényét. az ezt követő hat hónap történetének egyik legérdekesebb része a földosztásról szól, amelynek során husz- és félezer vasi család 160 000 hold földet kapott. bemutatja majd a dokumentumgyűjtemény a népi szervek munkájának megindulását, az élet normalizálódását, az újjáépítés szervezését és eredményeit.

„az élet megindulása 1945-ben„ című dokumentumgyűjtemény az első kiadvány lesz, amely a nagy történelmi sorsforduló közvetlen vas megyei előzményeit és az azt követő idők történetét dolgozza fel eredeti dokumentumok alapján. /mti/

bb 24. utrakész az óriás gyümölcslé gépsor automatikája

1 tz/j/m/4/1e

1967. január 31.

a villamosautomatika intézet terve alapján a transzvillnál elkészült az öntödei vállalat új óriás gyümölcslékészítő gépsorának automatikája. ilyen célú automatikákat már terveztek ugyan külföldi megrendelésre - indiának egyet, csehszlovákiának ötöt, Lengyelországnak hatot, a szovjetunióknak meg éppenséggel 76-ot - de ez a mostani mégis újdonság. /folyt.köv./

9,20

- 15 -

10 15 P

kk

bb 24. /utrakész ... 1. folyt./ m

nemcsak annyiban, hogy az eddigi 1500 helyett 3000 liter óránkénti teljesítményű gépsornak lesz a parancsnoka, hanem azért is mert univerzálisan felhasználható gépi berendezést vezényel.

az eddigi berendezések, a termelésüket irányító automatikával együtt, csak bizonyos meghatározott gyümölcsfélések feldolgozására voltak alkalmasak. a mostanival viszont bármilyen gyümölcsle készíthető, úgyhogy a gépsort az egymás után beérő gyümölcsök egész éven át ellátják munkával. ez a többet pedig - például a száraz gyümölcsök, így a cseresznye, a meggy, stb. esetében - különleges feladatok elé állítja a berendezést is és „parancsnokát” is.

az automatika vezérlőasztalán az egész termelési folyamat sematikus ábrája világító vonalakkal rajzolódik ki. ha valahol hiba keletkezik, a megfelelő ponton a fény kialszik. ugyanakkor az automatika megállítja mindazokat a berendezéseket, amelyeket a hiba veszélyeztethetne, és csak akkor enged meg további működésüket, ha a hiba már megszűnt. egyébként a gyakoribb villamos üzemzavarokat helyben, a vezérlőszobában azonnal ki lehet javítani. az automatikában az építőkövek elvét alkalmazták: az esetleg elromlott alkatrészek pillanatok alatt kicserélhetők.

az exportra készült automatika-berendezés becsomagolva, menetkészen várja utnak indítását a szovjetunióba. /mti/

bb 25. huszonhatmillió forintot költenek a mostoha talajadottságok felszámolására szabolcs-szatmár megyében

vid/kz/sk/m/5/cz

1967. január 31.

huszonhatmillió forintot költenek az idén szabolcs-szatmár megye termelőszövetkezetei a nyírségi homokbuckák, a beregi szerkezetnélküli földek és a szatmári mocsarak mostoha adottságainak felszámolására.

/folyt.köv./

9.26/szb

-16-

10 15 P

bb 25. /huszonhatmillió ... 1. folyt./ m

a helyi, továbbá a járási és a megyei tanácsok szakembereinek észvételével megtartott határszemléken már ki is jelölték a javításra szoruló földeket és elkészítették a nagy munka kivitelezési térképét. az idén együttesen 11.660 hold termőképességét javítják, jórészt a helyben megtalálható 40-50 százalékos kalciumkarbonát-tartalmú mészsappal, tőzeggel és vegyi anyagokkal. kiemelt körzetnek nyilvánították a nyírség legsivárabb összefüggő területeit, a baktalórántházi és a nyírbátori járásokban. a területeken olyan csatorna-rendszert építenek, amely alkalmas lesz arra, hogy a csapadékból időszakokban elvezesse, a nyári aszályos hónapokban viszont visszaszállítsa a vizet a termőföldekre. /mti/

bb 26. a nagykunság modern városa lesz karcag

vid/fm/tné/m/5/szf

1967. január 31.

a nagykunság központjában, karcagon évek óta jól bevált hagyomány, hogy a tanács a lakosság véleménye, kívánsága alapján alakítja a város képét, fejleszti a szociális és kommunális létesítményeket. a választók közreműködésével az utóbbi években megkezdődött a modern városkép kialakítása. szép környezetben épül a kilencemeletes, 450 ágyas modern kórház. felújították a tbc gondozóintézetet, a bölcsődét és a szociális otthont. megkezdődtek az előkészítő munkák a hatvan személyes új bölcsőde építésére is. a nagykiterjedésű tanya-világban lakó általános iskolások számára tanyai diákkollégiumot létesítettek és befejezték a körzetesítést.

az utóbbi négy évben mintegy 400 állami, szövetkezeti és magánlakás épült. nyolcmillió forintot költöttek a csatorna-hálózat megépítésére, 13 kilométerrel bővült a vízvezeték-hálózat, a villanyhálózat pedig csaknem hét kilométerrel. a várostól 10 kilométerre lévő berekfürdőn törpevizmíveltet helyeztek üzembe. a lakossági szolgáltatásokat hatmillió, a kereskedelmi hálózatot csaknem 19 millió forint költséggel fejlesztették. megkezdődött a város központi vízhálózatának kiépítése, valamint az új belvárosi körforgalom kialakítása. több mint 400 választói javaslat figyelembevételével kidolgozták a harmadik ötéves tervet és a távlati városfejlesztési programot is. az idén megkezdik a város gázvezeték-hálózatának kiépítését. a távlati tervben tisztasági fürdő, - üzletház, szolgáltatató kombinát, berekfürdő művelődési ház építése szerepel. /mti/

9.25/e

-17-

10 15 P

10 15 P

bb. 27. ikonból táblakép... - varsói műkincsek budapesti múzeumban - sajtótájékoztató a szépművészeti múzeum készülő kiállításairól

t tf/lk/e cz /6/

1967. január 31.

- németalföldi rajzkultúra bruegheltől rembrandtig, új felfedezési, korábban „ismeretlen művész”, szignóval írt mesterművek, holland festőfejedelmek alkotásai a varsói nemzeti képtárból és a közönség előtt még sohasem szerepelt budapesti gyűjteményből, orosz barlach szobrai, daumier grafikai és karikatúrák más francia alkotóktól, orosz és szovjet festők képei. Ime a legjobb színek ideai kiállítási programunk képzeletbeli palettáján - mondta a szépművészeti múzeumban kedden délelőtti tartott sajtóértekezletén dr. Garas Klára főigazgató. Reméljük - folytatta -, a különleges értékű látnivalók legalább annyira vonzzák majd a közönséget, mint tavalyi tárlataink. 1966. egyébként „beállította”, a látogatói rekordot: újtól szilveszterig 370 000-en váltottak jegyet az ország legnagyobb, európai rangú művészeti múzeumba.

februárban vonul fel a németalföldi művészet. 16. századi vezéralakja, brueghel művei olyan kiállítási anyaghoz szolgálnak nyitányul, amely teljes egészében a szépművészeti múzeum grafikai gyűjteményéhez tartozik és művészettörténeti kvalitásban vetekszik a bécsi albertina budapesti látott műkincseivel. A „műhelytitkok - hamisítványok”, kiállításához mintegy folytatásul került /áprilistól/ a közönség elé az „ismeretlen mesterművek”, című válogatás. Valamennyi alkotást az utóbbi években sikerült azonosítani. Tucatjával akadtak olyan festmények, szobrok, amelyekről a valódiságot mind az idő, mind az alkotók tekintetében megállapítani: felért egy kulturális krimivel. Itt a nyomozás - a tudományos vizsgálat - egyfelől művészi tréningezéshez, másfelől előléptetéshez vezet, az egyik alkotást devalválja, a másikat esetleg világrangra emeli. Volt rá példa, hogy orosz ikonok vált képről kiderült: 13. századból való toscanai táblafestmény. másszor kártyavárként emlelt össze egy műgyűjtő „tiapolo”, - nieselme.

a nyárra esedékes a holland piktúra bemutatója: időben, irányzatban és az alkotók személyében szerencsésen találkozik, jól kiegészíti egymást a varsói képtár és a budapesti múzeum holland anyaga. daumier, a francia karikatúristák, valamint barlach tárlatát összesen rendezik meg.
/folyt. köv./
10.48/szb

- 18 -

12 35 P

Mk

bb. 27. /ikonból... folyt./e

egy tervezik, hogy a szovjetunió művészeti értékeit reprezentáló kiállítást novemberben, a forradalom 50. évfordulója alkalmából mutatják be budapesti múzeumban. már tárgyalnak az anyagról a testvérmúzeumokkal.

a szépművészeti múzeum külföldi rendezvényei közül dr. Garas Klára az első helyen az albertina-kiállítás vizsgálatát említette: Leonardo, Raffaello, Manet, Cézanne alkotásokat küld budapest bécsi vendégszereplésre. ezenkívül hasonló tematikával /tehát történeti áttekinthető koncepció szerint/, mint tavaly párizsban, az idén Londonban a Victoria and Albert Múzeumban nyílik magyar kiállítás jelentős részben a szépművészeti múzeum kincseiből. /mti/

bb. 28. gazdaságpolitikai ismeretterjesztés: diaképes előadásokkal

t tf/j/e cz /4/

1967. január 31.

a gazdaságirányítási reformok előkészületeihez kapcsolódva, a tit újabb területen, a közgazdasági tájékoztatásban is meghonosítja az ismeretterjesztés jól bevált módszerét: a vizuális szemléltetést - diafilmekkel. a központi statisztikai hivatal közreműködésével 50 kockából álló sorozatot készítettek a népgazdaság jelentősebb ágairól, továbbá a lakosság életkörülményeiben, egészségügyi, szociális és kulturális ellátottságában 1949-től elért eredményekről és az 1970 végéig, a harmadik ötéves terv befejezéséig várható alakulásról. a gazdaságpolitikai előadások illusztrálására, érdekesebb tételére szánt színes képkockákat kedden délelőtti mutatták be a tit-előadóknak a társulat közgazdasági választmányának országos konferenciáján a Kossuth Klubban.

nyilas andrás, a ksh helyettes osztályvezetője tartott előadást a tanácskozáson arról, hogy az előttünk álló időben melyek azok a legfontosabb közgazdasági kérdések, amelyek az ismeretterjesztő előadások programjába lehet és kell iktatni.

/folyt. köv./
12.00/e

- 19 -

Mk

13 30 P

bb. 28. /gazdaságpolitikai...folyt./e

A legfontosabb témák: a gazdasági növekedés ütemének fokozódása a nemzeti jövedelem növekedése tükrében, a népgazdaság eddigi és előirányzott szerkezeti változtatásai, továbbá az elmúlt esztendő gazdasági mérlege és az 1967-es tervfeladatok, ezeket a témaköröket az 50 diakeckéből álló sorozat összesen mintegy 200 színes képpel, grafikonnal teszi szemléletessé /ugyanis egy-egy dián két-négy ábra vetítődik/. az illusztrációs anyag szakmai „premierjén, elismerően nyilatkoztak a szakemberek. /mti/

bb. 29. emberölési kísérlet miatt őrizetbe vették

1 fe/lk/e cz /1/

1967. január 31.

Budapestben a 15. kerületben a ságvári endre utca 25. számú ház előtt három ismeretlen fiatalember megtámadta a hazafelé tartó viczena ferenc 24 éves kocsikísérő, budapesti lakost. a támadók menekülés közben zsebkéssel többször beleszurkáltak viczena ferencbe, akit súlyos sérüléssel szállítottak a mentők kórházba.

A rendőrség a nyomozás eredményeképpen a mezőhegyes utca 7. számú munkásszállóban elfogta szentmiklósi balázs 28 éves büntetett előéletű kocsikísérőt, szentmiklósi béla 23 éves segéd munkást és berényi istván 30 éves, büntetett előéletű segéd munkást, budapesti lakosokat. mindhármukat emberölés kísérlete miatt előzetes letartóztatásba helyezték. /mti/

bb. 31. veszekedés közben szívinfarktus

1 fe/lk/e cz /1/

1967. január 31.

A csongrád megyei rendőrfőkapitányság emberölés bűntette miatt eljárást indított csányi mihály 40 éves segéd munkás, büntetett előéletű kiszombori lakos ellen. csányi mihály makón, az utcán, szóváltás közben zsebkésével szívinfarktus gaudi jános 54 éves alkalmi munkás, makói lakost, aki a helyszínen meghalt. a rendőrség csányi mihályt előzetes letartóztatásba helyezte. /mti/

12.03/e

- 20 -

1330 P

PKK

bb. 30. közlekedési balesetek

1 fe/lk/e cz /1/

1967. január 31.

Budapestben a 7. kerületben a tanács körút 9. számú ház előtt bárdi kálmánné 69 éves bedolgozó, budapesti lakos féktávolságon belül egy 52-es villamos elé lépett, amely elütötte. az idős asszonyt súlyos sérüléssel szállították kórházba.

A 9. kerületben az üllői úton solymosi lászló 16 éves ipari tanuló, budapesti lakos egy 52-es villamos lépcsőjéről leesett és súlyosan megsérült. /mti/

bb. 32. száznégymillió forint vizgazdálkodásra nógrádban

vid/fm/sk/e ká cz /3/

1967. január 31.

Kedden salgótarjánban ülést tartott a nógrád megyei tanács végrehajtó bizottsága. az ülésen többek között megvitatták a megye idei vizgazdálkodási feladatait. az idén befejeződik a salgótarjáni regionális vízmű első lépcsőjének építése, s még ebben az évben hozzákezdnek az építés második ütemének tervezéséhez. balassagyarmaton is a vízmű bővítése és a szennyvízcsatorna-hálózat építése, illetve fejlesztése szerepel a programban, s mindezekon felül 24 termelőszövetkezetben kerül sor vízrendezési munkákra.

Az ülésen bejelentették, hogy az idén elkészül a csaknem 23 millió forintos beruházással épülő víztározó és öntözőtelep a palotási május 1. termelőszövetkezetben, ahol ezt követően mintegy 1 000 holdon alakítanak ki öntözőes gazdálkodást. a vizgazdálkodási feladatok megoldására az idén összesen 104 millió forintot költ a nógrád megyei tanács. /mti/

12,05 /m

- 21 -

1330 P

PKK

bb 35. „bevándorlási központok,, pest megyében - érd az ország legnagyobb községe

vid/szf/tné/6/m/ká

1967. január 31.

a második öt éves terv idején 53 000-rel nőtt pest megye lakossága. 849 000 lakosával pest megye az ország legnépesebb megyei igazgatási egysége lett. a központi statisztikai hivatal pest megyei igazgatóságán elkészült jelentés szerint a természetes szaporodás csupán 15 000 volt ebben az időszakban, a növekedés jó része nagyarányú bevándorlás következménye. a fővárosi és a megyei nagyobb ipari üzemek vonzó hatására, elsősorban budapest környékén „bevándorlási központok,, alakultak ki, ahova nemcsak pest megyéből, hanem az ország más vidékeiről is érkeztek a dolgozók. a bevándorlás következtében gyálon halászteleken, szigetfalmon, százhalombattán több mint 40 százalékkal, érdén, diósdon, dunakeszin, ürömnön, kistarcsán, valamint felsőpakonyon csaknem 30 százalékkal nőtt a lakosság száma. érdekes adat, hogy érd népessége 1949 óta csaknem megkétszereződött. jelenlegi 31 000 lakosával érd az ország legnagyobb községe. lakosainak száma több mint a szobi járásé és csaknem háromszorosa szentendre városának.

több járás lakossága -, elsősorban a mezőgazdasági jellegűek csökkent. a ceglédi járásban 5,2, a nagykátai járásban 4,6 százalék a csökkenés. ellenben a budai járás lakossága csaknem 20 000 -rel, a ráckevei járásé pedig 10 000 -rel szaporodott. a népesség gyarapodásával együtt sokasodtak a községek lakás-ellátási, népművelési, oktatási és kommunális gondjai. a pest megyei tanács a helyi szervekkel közösen igyekszik enyhíteni a nehéz helyzetet. többek között az idén vízművet épít dunakeszin, mélyfúrású kutat gyálon. gyálon ezenkívül négytantermes általános iskola épül,vecsésen ételmiszer és ruházati üzlet, halászteleken kislvendéglő nyílik. tíz község összesen 17 kilométernyi villany hálózattal gyarapodik. az idén hozzálátnak az érdi kenyérgyár és a dunaharaszti középiskola tervezéséhez, s az érdi filmszínház építéséhez. /mti/

12,11

13 30 P

-22-

bb 34. épül az első, hazai vékonypapír gyár - negyven millió forintot költenek az idén az új lábattani üzemre

vid/szf/tné/m/4/ká

1967. január 31.

a könnyűipar kiemelt beruházásának, a lábattani új papírgyár építésének gyorsítására az idén a tavalyinál nagyobb erőket mozgósítanak. 40 millió forintot költenek építésre. jelenleg még csak száz, de a tavasszal már félezer munkás dolgozik a leendő gyáróriás harminc holdnyi területén.

a tervek szerint az idén befejezik az új gyár lakótelepének és munkásszállójának építését. átadják rendeltetésének az új vasúthálózatot is és hozzákezdnek több fontos üzemépület, többek között a főépület és a papírgyártó hajócsarnok alapozásához. ebben a csarnokban szerelik majd fel a négy hatalmas finn gyártmányú papírgyártó gépet. e korszerű berendezések együttesen évi 35 000 tonna selyemszalvétát, csomagoló-, író- és nyomópapírt készítenek. az építőmunkások rövidesen hozzákezdnek a dunamenti nagyteljesítményű vízkiviteli mű és az ivóvíz hálózat, valamint a szennyvíz elvezetését szolgáló csatorna-rendszer kialakításához is.

a lábattani gyár lesz az első hazai ugynevezett vékonypapírgyár. hatszáz dolgozót foglalkoztat majd. /mti/

..-

bb 36. új kerámiagyár

vid/szf/tné/m/1/ká

1967. január 31.

a zala megyei kerámia és betonáruipari vállalat tófeji telephelyén új kerámiagyár épül. az épülő új gyár jóval nagyobb lesz az eddiginél és már ebben az évben százezer négyzetméter színes falburkoló kerámialapot állít elő. /mti/

12,14 /m

13 30 P

- 23 -

le

bb. 38. az üzemi balesetek száma 12, a halálos baleseteké 7 százalékkal csökkent négy év alatt - eleget tettek a szakszervezetek a szot xx. kongresszusa felhívásának

i tz/tr/e cz 1e /7/

1967. január 31.

a szot xx. kongresszusa 1963 májusában különleges nyomatékkal hívta fel a figyelmet a munkavédelemnek, tehát az üzemi és a foglalkozási balesetek megelőzésének fontosságára. a xxi. kongresszus közeledtével az mti munkatársai tájékoztatást kért a szot illetékeseitől e felhívás teljesítésének tapasztalatairól.

a szakszervezetek - hangzott a válasz - minden téren fokozták ilyenirányú erőfeszítéseiket. a fő cél az volt, hogy a munkavédelem egyre inkább társadalmi ügyé váljék. a szakszervezeti vezető szervek rendszeresen vizsgálták a munkavédelmi helyzet alakulását az egyes iparágakban. a vasasok például egyetlen év alatt 42 új géptípust vizsgáltak meg a baleseti veszélyesség szempontjából. a mezőgazdasági földművelésügyi minisztériummal együtt 1964-65-ben hozzávetőleg 300 új mezőgazdasági gépet ellenőrzött és közülük 93-nak lényeges megváltoztatására kötelezte a gyártó vállalatokat. a vegyiparban körülbelül tízezer technológiát bíráltak felül és elérték ezek nagyrészt korszerűsítését. egyes iparágakban külön bizottságok minősítik az új gépek mintapéldányait és például az agrotechnológiát csak a minősítő bizottság által jóváhagyott gépeket veszi át.

az alsóbb szintű szakszervezeti szervek ilyenirányú tevékenységében, körülbelül 60 000 munkavédelmi felügyelő és a 40 000-as létszámú munkavédelmi őrség működik közre. csak a szot-hoz beérkezett jelentéseket véve figyelembe, négy év alatt az egyes szakszervezetek, illetve a szakszervezetek megyei tanácsai a munkavédelmi felügyelők és őrsök segítségével kerekén 35 000 esetben kötelezték a vállalatokat több mint 400 000 különböző hiányosság felszámolására. hatáson támogatást nyújtott és nyújt ebben a munkában a szot felsőfokú munkavédelmi tanfolyamát elvégzett csaknem 900 mérnök és technikus, ugyanilyen segítséget várnak a jövőben a tanfolyam jelenlegi 700 hallgatójától is.

/folyt.köv./
12.40/e

13 30 P

- 24 -

le

bb. 38. /az üzemi balesetek...folyt./e

a munkavédelmi propaganda méreteit több mint félmillió munkaköri utmutató és 200 000 plakát, valamint 213 munkavédelmi film jelzi. az utóbbiakat négy év alatt kerekén hat és félmillió dolgozó nézte meg.

az állami és szakszervezeti szervek szívós munkája nyomán tervszerűbbé vált az üzemekben a munkavédelem. igen jelentős volt a fejlődés a nehéz fizikai munkák gépesítésében. így például a bányászatban a munkahelyi szállítás gépesítése 67,6 százalékról 78 százalékra, az építőiparban pedig a földmunkák gépesítése 55,7 százalékról 63,7 százalékra nőtt, s a vasutnál is géppel végzik már a pályaépítési munkák mintegy 65 százalékát. nagyot lépett előre e téren a mezőgazdaság is: a kalászosok aratása 85, a szántás és vetés pedig 98 százalékban már a gépek feladata. a gépesítés azonban önmagában nem feltétlenül jár együtt a munkakörülmények javulásával. a fő műveletek gépesítésekor ugyanis gyakran megfigyelhető a mellékműveletek gépesítéséről.

mindent összevéve: a szakszervezetek erőfeszítései nem maradtak eredménytelenek. 1962 óta a munkagépek okozta halálos balesetek száma 54, az áramütéstől keletkezetteké pedig 30 százalékkal csökkent.

az állami ipar, az építőipar, a szállítás és a hírközlés területén, 1962-t véve alapul, az összes balesetek száma ezer munkásra számítva 1966-ban az előzetes adatok szerint 12 százalékkal, a 100 000 munkásra számított halálos baleseteké pedig 27 százalékkal volt kevesebb.

az elmúlt négy év fejlődése tehát igen számottevő, de az erőfeszítéseket továbbra sem szabad csökkenteni - mondták a szot-ban. - különösen az anyagmozgatásnál, valamint a munkaszervezés és a technológiai fegyverterén vannak még tennivalók, mert a balesetek több mint kétharmada ezekkel függ össze. a fájdalmas statisztikában az anyagmozgatás és a szállítás önmagában körülbelül 50 százalékkal részesedik. a legfontosabb cél, hogy a dolgozók csak úgy, mint a műszaki-gazdasági vezetők, egyre szélesebb körben és végül is kivétel nélkül tekintsék saját személyes ügyüknek a felelősségteljes gondoskodást a dolgozó emberek életének és egészségének megővéséről. /mti/

...-

12.50/e

13 30 P

- 25 -

le

bb. 39. 31.1 milliárd forint négy év alatt mezőgazdasági beruházásokra - az idén: előtérben a korszerű építkezés, gépesítés - 29 000 tehénférőhely, 6 200 új traktor, 1 500 új gabonakombájn

1 es./j/e 1e cz /4/

1967. január 31.

a legutóbbi négy esztendő fontos szakaszt jelentett a mezőgazdaság fejlődésében: a termelőszövetkezetek szervezeti megszilárdulásával párhuzamosan sor került a nagyüzemi termelés technikai megalapozására is. ebben az időszakban a termelőszövetkezetek, állami gazdaságok és egyéb mezőgazdasági üzemek, intézmények 31.1 milliárd forint értékű épületeket, berendezést, gépet, ültetvényt és más beruházást kaptak.

jellemző a minőségi fejlesztésre, hogy míg 1963 előtt a sürgősen szükséges állatférőhelyek nagy többségét ideiglenes, főleg szerfás építkezéssel teremtették meg, az utóbbi négy év alatt a szarvasmarha-telepeken szinte teljesen megszűnt a szerfás építkezés és ezt a módszert jelenteg csupán a juhodályok, egyes vidékeken a süldőnevelők és kocaszállások létesítésére alkalmazzák. 1963 óta a szarvasmarha-istállókat a hegyes-dombos vidékeken is legalább 50 férőhelyesek, máris gépesítettek vagy gépesíthetők, az ország más tájain pedig már zömmel 100 férőhelyes, vagy még ennél is nagyobb, korszerűen berendezett istállókat helyeztek üzembe.

négy év alatt a nagyüzemi tehenészetek több mint 100 000 a sertéshizlálók kerekén 310 000 férőhellyel gyarapodtak, s számottevően bővítették és korszerűsítették a baromfikel-tető állomások hálózatát és az üzemek baromfitenyésztő telepeit. 350 000 holdon építettek ki, zömmel esőztető rendszerű, öntözőberendezéseket. ebben az időszakban fejezték be a debreceni agrártudományi főiskola rekonstrukciós munkáit, és közvetlenül befejezés előtt állnak a gödöllői agrártudományi egyetem építkezései is. az 1963-66-os években 37 000 új traktort és 6 200 gabonakombájn kapott a mezőgazdaság. a korábbi időszakhoz képest előtérbe került a termeléshez kapcsolódó feldolgozó üzemek, tárolók, hűtőházak létesítése, illetve a meglévők fejlesztése.

/folyt. köv./

13.--/szb 13³⁵Puc

-26-

bb. 39. /31.1 milliárd...folyt./e

az idén 7.4 milliárd forint jut mezőgazdasági beruházásokra. ezen belül az eddiginél nagyobb gondot fordítanak a korszerű építkezésekre és a gazdaságos gépesítésre. a nagyüzemi tehenészetek 29 000 férőhellyel, a közös gazdaságok sertéshizlálói telepeit 47 000, az állami gazdaságokét 10 000, a termelőszövetkezeti juhodályokat 70 000, az állami gazdaságokét 11 000 férőhellyel bővítik. az ez évi gépesítési programban a két szektor együttesen 6 200 új traktort és 1 500 nagyteljesítményű gabonakombájn kap. az idei öntözésfejlesztés célja az utóbbi évek beruházásainak kiegészítése és felújítása, a meglévő öntözőtelepek belterjesítése, a berendezések gazdaságosabb kihasználása. új öntözőhálózatot csupán 13 000-14 000 holdon építenek ki. /mti/

bb. 37. kétszáz fontosabb üzemi feladatot ujitással akarnak megoldani ózdon

vid-szf/tné/e ká cz /3/

1967. január 31.

az ózdi kohászati üzemek eredményes munkájának egyik biztos fedezete a dolgozók teleményessége, ötletessége. a múlt évben több mint kétezer ujitási javaslatot vezettek be, s ezek kevés híján 28 millió forinttal javították a gyár gazdasági mérlegét. az ujitók is megtalálták számításukat; csaknem hárommillió forintot vettek fel ujitási díjként. több megvalósított javaslat gazdasági eredménye túlhaladja az évi egymillió forintot. ezek nem csupán alkalmi, egy-egy időszakra érvényes megoldások, hanem tartósan, hosszú időn át hasznot hajtának. így például a kohók légheví-tőinél alkalmazott ugynevezett kettős kupolási rendszer évente több mint kétmillió forint hasznával jól bevált a koksztelhasználás csökkentésére, illetve a nyersvasgyártás fokozására. ugyanilyen értékű eljárás a martin kemencéknél bevezetett hulladék hő hasznosítása is.

az idén az eddigieknél is fokozottabban számítanak a dolgozók ujitásaira. a feladattervben mintegy 200 fontos üzemi probléma megoldására várnak javaslatot. az üzemenkénti részletezéssel összefoglalt feladatterveket kétezer példányban bocsátják a dolgozók rendelkezésére. /mti/

13.15/e 13³⁵Puc

- 27 -

le

bb. 40. a budapesti rendőrfőkapitányság

/e zs cz

1967. január 31.

közlekedésrendészete - a fővárosi tanács vb közlekedési igazgatóságával egyetértésben - február 1-től megtiltja a dohány utca felől érkező járművek tanács körútra való balra kanyarodását, a dohány utcából a kálvin tér irányába közlekedő járművek uticéljukat a deák téren visszafordulva érhetik el. /mti/

bb. 41. a magyar-vietnami

gk/e zs cz

1967. január 31.

kulturális munkaterv alapján farkas aladár szobrászművész egy hónapra a vietnami demokratikus köztársaságba utazott. /mti/

bb. 42. időjárásjelentés

gk/e cz

1967. január 31.

a meteorológiai intézet jelenti 1967. január 31-én, kedden 13.00 órakor:

párás, hideg idő

az atlanti-óceánról élénk délnyugati széllel további enyhe légtömeget, az ural-hegység északi vidékéről viszont kemény hideget szállító légtömegek mozognak délnyugat felé. ennek következtében szárazföldünk északkeleti, délnyugati tengelyében több mint 60 fokos hőmérsékleti ellentét áll fenn, a hétfői legmagasabb hőmérsékletek az ibériai-félsziget északi felén ismét megközelítették a plusz 20 fokot, viszont az ural-hegység északi vidékein napközben is hidegebb volt minusz 40 foknál. ma reggel pedig helyenként minusz 50 fokos fagyok alakultak ki. a fagyos, hideg levegő kisebb része kedden hajnalban átlépett az északkeleti kárpátokon és délelőtt elárasztotta a kárpát-medence keleti felét.

/folyt.köv./
13,25 1335 pu

-28-

Li

bb. 42. /időjárás...folyt./e

hazánkban hétfőn változóan felhős, száraz, enyhe idő volt. a dunántúlon helyenként felszakadt a medencét borító hideg légpárna, így ott napközben plusz 3 és plusz 11, viszont a keleti országrészben minusz 1- plusz 3 fok közötti hőmérsékleteket mértek. az északkelet felől érkező hideg levegő miatt a keleti és északkeleti határmegyékben ma hajnalban minusz 6- minusz 10, helyenként minusz 11- minusz 15 fokos fagyok alakultak ki, viszont a dunántúlon az éjszakai legalacsonyabb hőmérsékletek 0- minusz 5 fok között változtak. délelőtt a keleti országrészből fokozatosan nyugat felé terjeszkedett a hidegebb levegő, ennek nyomában felszakadozott a felhőzet. a hőmérséklet 11 órakor élénk mellett nyíregyházán minusz 8, a dunántúli egyes helyein plusz 1 fok volt.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke minusz 0.5 fok volt, 0.3 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet minusz 1 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 777 milliméter, alig változik.

várható időjárás szerda estig: kevés felhő, száraz, hideg idő. átmenetileg több helyen még élénk, szerdára mérséklődő szél. a hőmérséklet nyugaton minusz 4- minusz 9, keleten általában minusz 10- minusz 15 fok között, a szélvédett és vastagabb hóval borított területeken minusz 20 fok közelében. legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán nyugaton minusz 1- minusz 6, keleten minusz 5- minusz 10 fok között.

a duna vízállása budapestnél 404 centiméter. /mti/

bb 33. a hajdu-bihar megyei tanács ülése

vid fm/sk szb ká /3/

1967. január 31.

a hajdu-bihar megyei tanács keddi ülésén ambrus istván vb elnök beszámolt az elmúlt négy esztendő eredményeiről, a mezőgazdaság helyzetéről, az új kulturális és egészségügyi létesítményekről. a testületi szervek munkájáról szólván kiemelte: az állandó bizottságok az elmúlt négy esztendő alatt eredményesen segítették a tanácsok, a szakosztályok munkáját. /folyt.köv./

13.40/e 1405 pu

- 29 -

KK

bb 33. /a hajdu-bihar... 1. folyt./- szb

a megyei állandó bizottságok a tanácsciklus idején 197 ülést tartottak, 155 javaslatot terjesztettek elő, 171 esetben végeztek vizsgálatokat, ellenőrzéseket. a megyei tanácstagokat beszámolóikon, illetve fogadóóránokon több mint 15 000 választó kereste fel.

a gazdasági szervező tevékenységről szólva a megyei tanácselnök elmondotta: a kedvezőtlen időjárás ellenére erősödtek, szilárdultak a termelőszövetkezetek. a gazdaságilag meg nem erősödött tsz-ek száma 77-ről 38-ra csökkent. a nádudvari, földesi, nagylétfai, hajduböszörményi gazdaságok több esztendői kiváló munkájukkal országos hírnevet szereztek. négy esztendő alatt kenyérgabonából 2,6 mázsával emelkedett a megyei holdankénti termésátlag. a termelési biztonságot szolgálja a csaknem 100 kilométer hosszú keleti főcsatorna, amelynek vízével a megyében több mint 70 000 holdat öntözhetnek. a korszerű esztendő öntözés 48 százalékról 65 százalékra növekedett az elmúlt négy esztendőben. az évenként felhasznált 30 millió forint értékű vegyszerrel 250 millió forinttal növelték a növénytermelés bevételét. a magyobb termésátlagok és az állattenyésztés nagyobb hozamai teremtettk meg az alapját annak, hogy négy esztendő alatt 25 százalékkal növekedett a felvásárolt áruk értéke. /mti/

bb 43. a gyermek- és ifjúságvédelmi munkabizottságok tevékenységéről tárgyalt a békés megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid-fm/tné szb ká /3/

1967. január 31.

a békés megyei tanács végrehajtó bizottsága keddi ülésén a gyermek- és ifjúságvédelmi munkabizottságok tevékenységéről tárgyalt. dr. kertész mártonnak, a békés megyei gyermek- és ifjúságvédelmi tanács elnökének beszámolója több év tapasztalatait foglalta össze. többek között megállapította, hogy az elmúlt egy év alatt békés megye gyermek- és ifjúságvédelmi munkabizottságai 240 ügyben intézkedtek. a megyében egyébként mintegy 1600 gyermek, illetve fiatal él állami gondozásban, jó részüket nevelőszülőknél helyezték el. bebizonyosodott, hogy a legtöbb esetben nem anyagi gondok okozzák a gyermek elhanyagolását, hanem a szülők felelőtlensége miatt szorulnak állami gondozásra.

az ülésen hangsúlyozták: társadalmi összefogással városban és falun egyaránt megelőzhető az ifjúsági bűnözés. békéscsábán önkéntes rendőrökből, szarvason, gyulán, orosházán pedagógusokból alakult csoport segíti a gyermek- és ifjúságvédelmi munkát. /mti/

13.55/e14¹⁰Pod

-30-

bb 44. növekszik a közszükségleti cikkek importja - az exportban változatlanul a gépipar aránya a legnagyobb - a külkereskedelem 1967évi terve

1 sz/sze/m/8/1e

1967. január 31.

az elmúlt hetekben valamennyi szocialista országgal államközi tárgyalásokat folytatott a magyar külkereskedelem, s megkötötte az 1967-re vonatkozó árucsereforgalmi megállapodásokat. érvényes kereskedelmi szerződésekkel rendelkezik a külkereskedelem a tőkés országokkal is. az államközi megállapodások fontos alapját képezik a külkereskedelem 1967. évi export-import tevékenységének. az ez évi tervekről, feladatokról az mti munkatársa a külkereskedelmi minisztériumban a következő tájékoztatást kapta:

- a terv valóban jól megalapozott és államközi megállapodáson kívül hozzájárul ehhez az 1966-os kötelezettségek sikeres teljesítése is. az exporttervet tavaly 104.4, az importtervet 97.8 százalékra teljesítettük - hangzott a tájékoztatás. a szocialista országok viszonylatában az export 5.9 százalékkal haladta meg a tervezettet, az import tervteljesítés pedig 95,4 százalékos volt. a tőkésországokba irányuló kivitel 1.3 százalékkal, az onnan származó import pedig 3 százalékkal multa felül a tervezettet. ez egyébként azt is mutatja hogy megvoltak a népgazdaság tartalékai a terv túlteljesítéséhez. a tartalékok eredményesebb feltárásában, az export árualap növelésében, az import csökkentésében, tehát a fizetési mérleg javításában részt vett az ipar minden ága és különösen hatékony volt a közös devizaérdekeltségbe bevont vállalatok munkája. a külkereskedelmi forgalomnak mintegy 15-20 százalékában már közvetlenül anyagi is érdekelve voltak.

a külkereskedelem összforgalmának növekedésére egyébként jellemző, hogy az áruforgalom értéke az 1960. évi 22 milliárd devizaforinttal szemben tavaly már elérte a 37 milliárd devizaforintot. a külkereskedelem 1967. évi terve, figyelembe véve a tavalyi eredményeket, beilleszkedik a népgazdaság egészének mértéktartó, arányos fejlesztésébe.

/folyt.köv./

14,50 15²⁰P

-31-

ll

bb 44. * /növekszik a ... 1. folyt./ - szb

ebben az évben a behozatal mintegy 6 százalékos növekedésével számolunk. ezen belül a tőkés országokból származó import bővülésének üteme lassabb lesz, mint a baráti országokból származó behozatalé. gondoskodunk az ipar kenyereit jelentő tetemes mennyiségű alapanyagról. a kohászat számára több mint 2,5 millió tonna vasércet vásárolunk, csaknem teljes egészében a szovjetunióból. a fenyőfűrész-áru importja - tekintettel az építkezések ütemének meggyorsítására - 86 000 tonnával növekszik. a könnyűipar, ezen belül a textilipar nyersanyag-ellátásában változást jelent, hogy az iparágak, illetve az üzemek csak devizakeretet kapnak, s azon belül maguk döntenek el, hogy milyen alapanyagot, például gyapotot, műszálát, esetleg szintetikus fonalat, vagy gyapjút kérnek. ily módon a külkereskedelem az érvényben levő államközi megállapodások keretein belül jobban tud alkalmazkodni az ipar igényeihez. az egész népgazdaság számára nagy jelentőséggel bír, hogy 1,8 milliárd kilowattóra áramot importálunk, s ennek nagy többsége a szovjet erőművekből érkezik a béke távvezetéken keresztül. az energia-hordozók közül a nyersolaj importja tovább növekszik, a terv 2,5 millió tonna vásárlásával számol, ami háromszázezer tonnával több a tavalyinál.

az áruválaszték gyarapítását nagymértékben elősegíti a közhasználati áruk importjának további mintegy husz százalékos várható növekedése. a külföldről érkező közszükségleti cikkek - lakberendezési tárgyak, ruhaneműk, járművek, stb. - értéke meghaladja az egymilliárd devizaforintot. butort 120 millió, ruházati cikket 150 millió devizaforint értékben kötött le eddig külkereskedelmünk. beszerzünk többek között huszmillió devizaforint értékű kötöttáru, ugyanilyen értékben vásárolunk gumilábbelit és fésűsgyapjuszövetet. negyvenmillió devizaforint értékű építőanyagot, falicsempét, parkettát kötöttünk le eddig és tárgyalások folynak cement vásárlására is. érkezik 25 000 motorkerékpár és robogó, 11 000 varrógép, 10 000 karékpár, 90 000 tranzistoros és egyéb rádió, s mintegy 100 000 különböző gázkészülék. az autóvásárlással foglalkozók számára jó hír, hogy 15 000 személygépkocsi behozatalát terveztük, de már tárgyalások folynak további 2 000 vásárlásáról is. a bel- és a külkereskedelmi minisztérium a kormánytól felhatalmazást kapott, hogy ha a lakosság jobb ellátása érdekében szükségesnek tartják, a belkereskedelem a belföldi árufelteleket exportra ajánlhatja fel és annak értékeért más cikkeket importálhat.

/folyt.köv./

15.--/szb 16⁴⁰ S

-32-

bb 44. /növekszik a... 2. folyt./ - szb

a behozatal ellenértékének kiegyenlítésénél változatlanul elsősorban a gépipar termékei jönnek számításba. az összkivitelben csaknem negyven százalékot képvisel a gépipar aránya, de a piaci kereslet alakulása következtében más iparágaknak is nagy feladatot jelent az exporttervek sikeres teljesítése. bár a tervek szerint az 1967. évi összkivitel nem haladja meg az 1966-os export szintjét, de az áruösszetétel és a felvevő piac bizonyos mértékig változik, s a tőkés országokba irányuló exportot mintegy hat százalékkal kívánjuk növelni.

a terv szerint többek között 2 300 autóbust - az előző évinél 370-nel többet - 360 vasuti személykocsit, 75 diesel villamos mozdonyt, 45 diesel motorvonatot, 2 100 tehergépkocsit, több mint ezer dömpert és 1 200 traktort gyárt iparunk külföldi megrendelésre. jól bevált és külföldön is keresett exportcikkeink közül tovább növekszik a kivitelre kerülő gyógyszerek mennyisége, amely összesen több mint kilencszázmillió devizaforint értéket képvisel.

az export fokozásához, terven felüli árualapok biztosításához az ipar rendelkezésére állnak a szükséges eszközök. a külföldi vásárlók által igényelt, gazdaságosan exportálható termékek tervenfelüli elkészítéséhez, ha szükség van rá, az üzemek külön beralapot, prémiumot és nyersanyagot kapnak. az árualapok növelését előmozdítja a devizaérdekeltség rendszer további folytatása és a fizetési mérleg javítását célzó újabb beruházások is. az ipari és mezőgazdasági üzemek, valamint a külkereskedelem szorosabb, hatékonyabb együttműködését az új gazdaságirányítási rendszer bevezetését közvetlenül megelőző évben is számos kísérlet, kezdeményezés szolgálja. hasonló irányba hat a terv kötöttségeinek további csökkentése. az idén már csak éves tervet kapnak a vállalatok, s azt is csak devizaforintban állapítottuk meg, hogy rugalmasabban alkalmazkodhassanak a világpiac követelményeihez. /mti/

15.05/e 17⁰⁰ S

- 33 -

le

bb. 45. huszonöt éve jelent meg a szabad nép

i tf/lk/zs/6/gy/cz

1967. január 31.

huszonöt évvel ezelőtt, 1942 februárjában jelent meg a szabad nép első száma. az első példányok egy eldugott budafoki kis sokszorosító üzemben készültek. az üldöztetés folytán természetesen csak kezdetleges sajtótermékként indulhatott a lap.

máté györgy, a magyar újságírók országos szövetségének elnökségi tagja, a pártlap egyik legrégebbi munkatársa így emlékezett a negyedik század előtti időkre:

- javában folyt akkor a szovjetellenes háború. horthyék újságjai, rádió-adói, filmjei és szöszékei töményen zudították a háborút dicsőítő hazugság-áradatot a magyar népre. ugyan volt még az idő tájt legálisan megjelenő ellenzéki szociáldemokrata és polgári sajtó is, köztük a népszava, a szabad szó, a magyar nemzet és a független Magyarország. ezeket az orgánusokat azonban világnézeti korlátjaik mellett vasmarokkal kötötték a legalitás körülményei is. szigorú háborús cenzura irtotta ki oldalairól a valóban haladó írók és újságírók cikkei, ugyanakkor kénytelenek voltak közölni a fasiszta hadijelentéseket, a kormányzat által előparancsolt hazug cikkeket, s mindez még inkább eltorzította arculatukat.

- csak ennek tudatában lehet kellőképpen méltányolni azt a felvilágosító és mozgósító szerepet, amelyet a titokban kiadott és terjesztett szabad nép vállalt. a lap /és a párt rádiója: a kossuth-adó/ figyelmeztette szüntelenül az ország népét, hogy vessen véget a vérfürdőnek, álljon ellent a hitleri önkénynek, amely a romlás felé taszította az ország székeit.

- a lenini örökséghez hiven a marxizmus-leninizmus harcosspropagandistája is volt az illegális szabad nép. irt a fontos nemzeti kérdésekről, a munkásosztály vezető szerepének és szövetségeseinek problémáiról, kimutatta, hogy a proletárinternacionális elválaszthatatlan az igazi hazafiástól. olyan eszmék ezek, amelyek az eltelt 25 év során gyökeresen megváltozott körülmények között, ma is alapját képezik az mszmp politikájának és a 9. kongresszus legjelentősebb ideológiai elvei között szerepelnek.

/folyt. köv./
16.40/Lm

- 34 -

1705 S

le

bb. 45 / huszonöt éve 1. folyt. / gy

- rózsza ferenc építésmérnök volt az illegális szabad nép első szerkesztője. odaadó fáradozással hozta létre a lapot készítő és terjesztő kommunista kollektívát. elfogták a horthy-próbékek, kegyetlenül megkínózták, de ő egyetlen szóval sem árulta el a pártot, a pártlapot. a szenvedések megtörték testét: 1942 júniusában a rab-kórházban halt meg. más vértanúkat is követelt az illegális sajtómunka.

- 1945 március 25-én jelent meg először budapest utcáin a legális szabad nép. tíz nappal előzte meg tehát az ország egész területének felszabadulását. ez az évfolyam hétköznapokon 137 000, vasárnap 150 000 példányszámban készült. a párt megerősödésével együtt a lap is fejlődött részt vállalat a párt harcaiból, része volt azokban a győzelmekben, amelyek a dolgozó nép életének jobbrafordulását jelentették. nem volt azonban mentes a személyi kultusz korszáknak hibáitól sem. az 1956-os ellenforradalom idején szünetelt a megjelenése. az ellenforradalom leverése után megváltozott a lap neve, 1956 novemberétől népszabadság címen hirdeti a párt politikáját. a párt központi bizottságának lapja a marxizmus-leninizmus agitátora, propagandistája, a párt szervezője. naponta 780 000 példányban, vasárnaponként 850 000 példányban olvassa az ország népe. szerkesztői gondolnak arra is, hogy a lap ne csak politizáljon, hanem szórakoztatva tanítson is: novellák, versek, népszerű műszaki anyagok, kritikák, karcolatok, sportbeszámolók, rejtvények sokasága sem hiányzik hasábjairól. minden tekintetben tovább viszik, továbbfejlesztik a szabad nép által 25 évvel ezelőtt megkezdett politikai küldetését.

x x x

az évforduló alkalmából szerdán 11 órakor a népszabadság székházának előcsarnokában rózsza ferenc márvány emléktábláját megkoszorúzzák az mszmp központi bizottsága, a népszabadság szerkesztősége, a minisztertanács tájékoztatási hivatala és a muosz képviselői. 12 órakor a kerepesi temető munkásmozgalmi panteonjában koszorút helyeznek el rózsza ferenc hamvainál a népszabadság szerkesztő bizottságának és pártszervezetének képviselői. szerdán este a szerkesztőségben vendégül látják a 25 évvel ezelőtti illegális szabad nép több egykori munkatársát, készítőjét és terjesztőjét./mt1/

..

le

17.00/ju 1705 S

-35-

bb. 46. megnyílt az 1967. évi mezőgazdasági könyvhónap

vid kz/sk/ká/gy/cz

1967. január 31.

Nazánkban a második öt éves terv időszakában kétmillió példányban jelentek meg mezőgazdasági szakkönyvek, vagyis nagyobb példányszámban, mint a northy-rendszer éveiben összesen - jelentette ki dr. polinszky károly művelődésügyi miniszterhelyettes kedden, az 1967. évi mezőgazdasági könyvhónap megnyitása alkalmából pécsváradon rendezett ünnepségen. elmondta, hogy a magyar mezőgazdasági könyvkiadás ma már több vonatkozásban elérte a nemzetközi színvonalat. jelenleg 445 különböző tárgyú mezőgazdasági könyv között válogathatnak a szakemberek. a szakkönyvek terjedése, olvasottsága azonban még mindig nincs arányban a mezőgazdasági tudomány gyors fejlődésével és mezőgazdasági termelésünk növekvő igényeivel. az előadó újszerű megvilágításba helyezte a szakkönyvek forgalmát: egy hold művelt területre még mindig csak egy forint értékű mezőgazdasági szakkönyv jut, ami igen kevés. ezen a helyzeten akar változtatni a múlt évben országsszerte kibontakozott mezőgazdasági könyv-szakkör mozgalom, amelynek már mintegy 17 000 tagja van.

a miniszterhelyettes a mezőgazdasági könyvhónappal együtt megnyitotta az ünnepség színhelyén, a pécsváradai művelődési házban, rendezett mezőgazdasági szakkönyvkiállítást is. közölte, hogy a művelődésügyi minisztérium a kiállítás 15 000 forint értékű anyagát a baranya megyei könyvtárnak ajándékozza. a könyvhónap alatt pécsváradon, valamint pécsen és mohácson, az agrárpolitika és a szaktudományok több neves képviselője tart előadást. az idei mezőgazdasági könyvhónap egyúttal kiindulása annak az országos mozgalomnak is, amelynek az a célja, hogy minden termelőszövetkezetnek legyen üzemi szakkönyvtára. a könyvbarátmozgalom járási titkárai, a földművelésszövetkezetek megbízottjai és a községi könyvtárosok még februárban felkeresik a közös gazdaságokat, hogy rendezzék könyvállományukat és javaslatokat tegyenek gyakorlati hasznú kézi könyvtár kialakítására.

az országos megnyitóval egyidejűleg, a füzesabonyi művelődési házban megrendezett ünnepséggel megkezdődött az 1967. évi mezőgazdasági könyvhónap eseménysorozata heves megyében is. a könyvhónap gazdag programja szerint hevesben szakíró-olvasótalálkozók, ankétok, filmvetítések és könyvvásárok lesznek. a mátraaljai borvidéken - 10 községben - kiváló elméleti és gyakorlati szakemberek részvételével rendeznek vitákat a korszerű szőlőművelésről és borkezelésről./mti/

1730 S.

- 36 -

se

bb. 48. öt év alatt több mint 146 millió forintot költenek vízrendezésre vas megyében

vid kz/sk/2/ká/gy/cz

1967. január 31.

kedden szombathelyen ülést tartott a vas megyei tanács végrehajtó bizottsága. az ülésen egyebek mellett megtárgyalták a vízgazdálkodási társulatok működésével kapcsolatos kérdéseket. rámutattak többek között, hogy a megyében mintegy 170 000 holdra tehető az a terület, amelyen a biztonságos és eredményes mezőgazdasági termelésnek alapvető feltétele a vízrendezés. a második öt éves tervben a célra 60,4 millió forintot használtak fel, a harmadik öt éves terv időszakában pedig 146,7 millió forintot költenek rá. a vízgazdálkodási társulások tevékenysége ma már a megye egész területére kiterjed. 1967. évi terveik szerint a társulások több mint 27 millió forint értékű vízrendezési munkát végeznek el az állami szervek támogatásával./mti/

bb. 49. teljesen elkészült a szekszárdi mérőműszergyár

vid szf/sk/4/ká/gy/cz

1967. január 31.

kedden adta át rendeltetésének az ém tolna megyei állami építőipari vállalat a mechanikai mérőműszerek gyára szekszárdi gyáregységének kikészítő- és melegüzemét. ezzel végleg befejeződött a szekszárdi mérőműszergyár csaknem négy évvel ezelőtt megkezdett építése. az utolsóként felépült üzemépület galvánizáló-, festő-, eloxáló-, hőkezelő-, széncsiszoló- és más műhelyrészeket, továbbá galvánlaboratóriumot és szennyvizsemlegesítőt, valamint szociális rendeltetésű helyiségeket foglal magában.

az új csarnokokban szerdán megkezdődnek az üzemi próbák. a legújabb üzembrészt - akárcsak a korábban üzembehelyezetteket - a legkorszerűbb hazai és külföldi gyártmányú gépi berendezésekkel látták el. a galvánsor félautomata angol berendezésének és a szennyvizsemlegesítő üzem nyugatnémet berendezésének üzembehelyezésénél közreműködik az angliai, illetve az nszk-beli gyártó cég szakembere is.

a szekszárdi gyáregységben - amelyben mintegy két év óta dolgoznak -, jármű-műszereket, manométereket gyártanak./mti/

17.10/Lm 1730 S.

-37-

se

bb 47. szalagszerű módszerrel épül fel kecskemét újabb, 1600 lakásos városnegyede - előtérben a lakásépítkezés bács-kiskun megyében

vid szf/sk-lm /5/ ká

1967. január 31.

az építőipar feladatairól és fejlesztéséről szóló előterjesztéseket vitatta meg keddi ülésén a bács-kiskun megyei tanács végrehajtó bizottsága. a harmadik ötéves terv végéig nagyszabású lakásépítési feladatokat kell elvégezni a megyében. minden jel arra mutat, hogy erre jól felkészült a megye állami, tanácsi és szövetkezeti építőipara. a legtöbb lakást az é. m. bács-kiskun megyei építőipari vállalata készíti: az idén 467-et, majd évről-évre többet, úgyhogy 1970-ben már 900-1000 családi otthon átadását tervezik. egyik legnagyobb vállalkozásuk az újabb kecskeméti lakónegyed felépítése a széchenyi-városrészen, ahol nem kevesebb, mint 1600 családi otthont kell tétő alá hozni. itt a gépek és a munkaerő maximális kihasználása céljából szalagszerű módszerrel dolgoznak majd, s egyszerre 300-500 lakást készítenek.

a vállalat, - mint a megye legnagyobb építő egysége - élenjár a lakóépületek műszaki fejlesztésében is. két évvel ezelőtti beindította épületelem-gyártó üzemét, amely évente 1000 lakáshoz elegendő mennyiségű falazó közöbblokkot állít elő. most a szobaméret-nagyságú válaszfalak előállításán munkálkodnak. rövidesen termel a központi betonkeverő üzem is, amely friss betonnal látja el kecskemét valamennyi munkahelyét.

évről-évre több lakást épít a tanácsi és a szövetkezeti ipar is a megyében. az építési és szerelőipari vállalat például évente 120-150 lakást ad át négy év múlva pedig már 200 lakást épít fel. minden eddiginél több lakás felépítését vállalták a kisipari termelőszövetkezetek is. az építő ktsz-ek munkája nyomán öt év alatt összesen 2 200 család jut otthonhoz a megyében. /mti/

--

bb 52. ötvenhárom szovjet vasérces uszályt raktak ki dunaujvárosban az év első hónapjában

vid-szf-tné-lm /2/ ká

1967. január 31.

a dunaujvárosi kikötőben a januári hidegben meglassult, de egyetlen napra sem állt meg a munka. zavartalan volt az érc-kirakás. januárban összesen 43 ezer tonna szovjet vasércet raktak az uszályokból vasúti kocsikba és szállítottak a kikötőtől a dunai vasműbe.

január utolsó napján, kedden három szovjet vontató érkezett dunaujvárosba vasércel rakodtan. ezzel együtt az év első hónapjában 53 szovjet vasérces uszályt raktak ki a kikötőben. /mti/

--

- 38 -

le

1745 S

bb. 50. egy hónap alatt hárommillió exporttöbblet a szerszámgépipari műveknél

1 sl/lk/1e/4/gy/cz

1967. január 31.

a szerszámgépipari művekben minden korábbi januárnál sikeresebb volt 1967 első hónapja. az éves terv egytizenkettőnek teljesítését tervezték januárra, s ezt a tervet 6 százalékkal túlteljesítették. a tavalyinál kisebb létszámmal 8 millió forint értékű áruval többet gyártottak, mint 1966. januárjában. a korábbi években mindig január volt a leggyengébb hónap, éves tervük időarányos részét sohasem sikerült teljesíteni. ezúttal megfelelő alkatrész-készletekkel rendelkeztek, a múlt év végén nem „élték fel”, tartalékaikat, s január első munkanapjától kezdve a szerelők is zavartalanul dolgoztak.

különösen örvendetes, hogy a vállalat exportjában sem következett be törés, sőt, terveiket túlteljesítve januárban megszerezték exportgyártmányaikért az idei első 3 millió forintos többlet bevételt. ebben a vállalat valamennyi gyárának része volt, de főként az esztergomi szerszámgyár, a maró- és gyalugépeiből, továbbá a székesfehérvári gyár köszörűgépeiből és vasúti-fékeiből exportáltak többet a tervezettnél. a vállalat gyárjai januárban összesen 36,4 millió forint értékű árut szállítottak a technimpex útján a külföldi rendelőknek. /mti/

--

bb. 51. hivatalos minőség szinleléséért hét, illetve hathónapi szabadságvesztés

vid-fm/tné/2/ká/gy/cz

1967. január 31.

egri jános 28 éves asztalos és dienes miklós 21 éves segédmunkás - mindketten sajtószentpéteri lakosok - egyik éjjel ittas állapotban egy helybeli lakásba akarta behatolni. zörgetésükre a házbellek nem nyitottak ajtót s ezért cselhez folyamodtak. beszóltak, hogy a rendőrségtől jöttek. így bejutva a lakásba elkérték a házbellek személyi igazolványát, s azokból - hivatalos minőséget szinlelve - adatokat irtak ki.

a miskolci járásbíróság hivatalos minőség szinlelésével elkövetett magánlakásértés miatt egri jánost hét, dienes miklóst pedig hat hónapi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

--

17.30/ju

-39-

1745 S

le

bb. 67. magyar-jugoszláv gazdasági együttműködési megbeszélések

1/zs/gy/hk

1967. január 31.

a magyar-jugoszláv gazdasági együttműködési bizottság két tagozatának elnökei 1967. január 30-31-én budapesten megbeszéléseket folytattak az együttműködés időszeri kérdéseiről.

a tárgyaló delegációkat magyar részről vályi péter, az országos tervehivatal elnökének első helyettese, jugoszláv részről dr. józsef brilej, a szövetségi végrehajtó tanács tagja vezette. a megbeszéléseken részt vett dr. dusan csalics a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság budapesti nagykövete.

a tárgyalásokon mindkét fél megállapította, hogy a két ország közötti gazdasági együttműködés a gazdasági kapcsolatok minden területén megfelelően fejlődik.

a bizottság elnökei megállapodtak, hogy a magyar-jugoszláv gazdasági együttműködési bizottság soron következő ülését - az egyeztetett napirend alapján - budapesten 1967. február végén tartják meg.

a megbeszélések mindvégig őszinte, baráti légkörben folytak./mtl/

..

bb. 60. könnyűipari üzem avattak szekszárdon

vid-szf/tné/2/ká/gy/hc

1967. január 31.

szekszárdon kedden felavatták a fővárosi óra- és ékszeripari vállalat fióküzemét. az ünnepségen részt vett és felszólalt nagy józsefné könnyűipari miniszter. ott voltak a megye és a város vezetői is. a négy millió forint költséggel épített fióküzemet szabópalánta, a tolna megyei tanács vb elnöke adta át az üzemeltetőknek.

az új gyárat rekord gyorsasággal, hat hónap alatt építette fel a tolna megyei tanács építőipari vállalat. az üzem 200 dolgozóval kezdte meg a divattáska fémkeretek, alumínium dísz tárgyak és a szemüvegtokok előállítását. később 800-1000 dolgozót, főleg nőket foglalkoztató üzemé bővíti a szekszárdi gyárfiókot./mtl/

18.00/Lm

1965.3.

-40-

le

bb 56. eltemették szilágyi dezsőt, a munkásmozgalom régi harcosát

t pr/tr-lm zs /4/

1967. január 31.

kedden a kerepesi temetőben mély részvétellel kísérték utolsó útjára szilágyi dezsőt, az mkszmp központi ellenőrző bizottságának tagját, a párt és a munkásmozgalom kiemelkedő harcosát.

a munkásmozgalom nagy halottjainak pantheonja előtt, a gyászdrapériával, vörös szegfű-koszorúkkal borított ravatalnál munkások díszegysége állt sorfalat, s eljöttek leróni kegyeletüket barátai, egykori harcostársai. ott volt a gyászolók között szirmai istván, az mkszmp politikai bizottságának tagja, kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke, erdélyi károly külügyminiszterhelyettes és révész géza, továbbá az mkszmp központi bizottságának több tagja.

az mkszmp központi bizottsága és a központi ellenőrző bizottsága nevében brutyó jános, a keb elnöke vett búcsút szilágyi dezsőtől. emlékeztetett küzdelmes életútjára, s elmondotta:

- élete azt példázza, hogyan váltak az egyszerű proletárok fiai a magyar munkásosztály hivatott vezetőivé, akik az osztályharc tüzeiben edződtek acélossá, s megállták helyüket a küzdelemben, amelyet népünk a tökéletes kizsákmányolás és elnyomás megszüntetéséért, a szocialista társadalom megvalósításáért, a békeért folytatott és folytat napjainkban is. alapító tagja volt a kommunizmus magyarországi pártjának, dolgozott az 1919-es tanács hatalom megszilárdításán, majd az elfogató parancs elől - csehszlovákiába, később bécsbe emigrált. emigrációjában is felelős pártmunkát végzett. 1923-tól a szovjetunióban élt, betöltve több pártfunkciót és állami tisztséget. hazatérve nagy élettapasztalatát, gazdag munkásmozgalmi ismereteit hazánk felemelkedése, fejlődésünk érdekében kamatoztatva nagy szorgalommal vette ki részét a munkából. e munka során jó szolgálatot tett pártunk és népköztársaságunk nemzetközi kapcsolatainak kiszélesítésében és erősítésében.

a külügyminisztérium, a régi munkatársak utolsó üdvözlését lajti tiber nagykövet tolmácsolta.

a gyászbeszéd elhangzása után a koporsót végső nyughelyére kísérték, s az internacionálé hangjai mellett engedték a sírba./mtl/

..

18.00/Lm 1965.3.

- 41 -

bb. 57. a kgst vegyipari állandó bizottságának

k k ie/gy/hk

1967. január 31.

növényvédőszer munkabizottsága január 24-31. között budapesten tartotta 6. ülését. a tanácskozáson megvitatták a tag-országok növényvédőszer-ellátásának fokozása és a növényvédőszer-gyártás szakosítása érdekében teendő intézkedéseket./mti/

bb. 59. a dunántúli építőipari vállalatok vezetőinek tanácskozása székesfehérvárott

vid-szf/tné/2/ká/gy/hk

1967. január 31.

az elmúlt év eredményeiről és az idei feladatokról tanácskoztak kedden székesfehérvárott a dunántúli állami építőipari vállalatok gazdasági és mozgalmi vezetői. részt vett az értekezleten bondor józsef építésügyi miniszterhelyettes is.

padányi mihály, az ém építőipari főigazgatóságának vezető-helyettese számolt be az elmúlt év eredményeiről. elmondta, hogy az 1966. év sikeres időszak volt az állami építőiparnak. egymillió kétszáznyolcvanhárommillió forinttal nagyobb értékű munkát végeztek, mint 1965-ben. lakásépítési programjukat jelentősen túlteljesítették, 1 392 lakással többet adtak át a tervezettnél.

az idén fokozott feladatok várnak az építő vállalatokra. folytatódik a nagyarányú lakásépítés, ezért bővítik az építési kapacitást. öt új házgyár építéséhez fognak hozzá. a dunántúli építőkre kőolajipari üzemek, hőerőművek, vegyipari gyárak, konzervgyárak és hűtőházak építésénél várnak nagy feladatok./mti/

bb. 61. halálos balesetet okozott az alkohol

vid-fm/tné/2/ká/gy/hk

1967. január 31.

a fejér megyei sárkeresztúr községben. bozai jános 64 éves helybeli lakos a késő esti órákban ittas állapotban hazafelé tartott a községi kisvendéglőből. utközben elesett, s az utmenti árokba zuhant, ahol mintegy 30 centiméteres vízréteg gyűlt össze. a magatehetetlen ember a vízbe fulladt./mti/

18.10/Lm 1955-
18.12.24/

-42-

bb 54. hőmezővásárhelyen felavatták az ország legkorszerűbb diesel-motor javító üzemét

vid kz/sk-lm /5/ ká

1967. január 31.

hőmezővásárhelyen, a csongrád megyei mezőgazdasági gépjavító vállalatnál kedden felavatták az ország legkorszerűbb diesel-motor javító üzemét. az avató ünnepségen részt vett losonczy páل földművelésügyi miniszter, győri imre, a csongrád megyei pártbizottság első titkára, nemes mihály, a mezőgazdasági gépjavító tröszt vezérigazgatója, továbbá hőmezővásárhelyi párt- és állami vezetői.

az új nagycsarnokban összegyűlt mintegy 1000 dolgozó előtt losonczy páл földművelésügyi miniszter mondott beszédet, majd kitüntetést, illetve pénzjutalmat adtak át az építkezésben, szerelésben kitűnteknek. a vendégek ezután megtekintették a több mint 50 millió forintos beruházással épített és berendezett üzemet, a 4 600 négyzetméteres nagycsarnokot és a többi üzemet. a nagycsarnok szerelőszeján nem egészen 10 perc alatt végeznek egy-egy motor főjavításával. a motorokat a csarnoktól tökéletes hangszigeteléssel elválasztott fékteremben próbálják ki és ellenőrzik. az anyagot mindenütt pneumatikus emelőkkel, futódarukkal, liftekkel mozgatják. az új üzemben évente 15 000 szovjet gyártmányú traktor- és kombájnmotort javítanak az ország minden részéből, csaknem háromszor annyit, mint korábban./mti/

bb 58. zárszámadás az érsekvadkerti magyar-csehszlovák barátság termelőszövetkezetben

vid kz/sk-lm /5/ ká

1967. január 31.

az egész falu ünnepe, a magyar-csehszlovák barátság napja volt érsekvadkerten a helyi magyar-csehszlovák barátság termelőszövetkezet kedden megtartott zárszámadási közgyűlése. a közgyűlésen részt vett jozef pucsik, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövete és a nagykövetség több munkatársa. ott voltak a délszlovákiai ipolska-sokolac-i csehszlovák-magyar barátság testvérszövetkezet küldöttei és a lévai járási pártbizottság képviselői. megjelent jakab sándor, a belügyminiszter első helyettese, a nógrád megyei pártbizottság volt első titkára, továbbá jedlicska gyula, az mszmp nógrád megyei bizottságának első titkára.

/folyt.köv./

18.12.24/ 1955-

- 43 -

bb 58. /zárszámadás....1. folyt./-lm

a vezetőség évvégi számvetését tóth istván, a termelőszövetkezet elnöke terjesztette a tagság elé. többek között elmondotta, hogy a szövetkezet áruértékesítési tervét 3,5 millió forint értékű gabonával és más mezőgazdasági terménnyel tetézte meg. állattenyésztésük pedig csaknem negyedmilliót hozott terven felül. ennek köszönhető, hogy az egy évvel ezelőttihez képest 26 százalékkal emelkedett az egy tagra jutó közösből származó átlagos jövedelem.

a közgyűlés, illetve az azt követő ünnepség alkalmából, jozef pucsik nagykövet beszédet mondott. méltatta az érsekvadkerti és az ipolska-sokolec-i termelőszövetkezetek együttműködését. ugyancsak meleg szavakkal köszöntötték az érsekvadkerti szövetkezeti gazdákat a csehszlovákiai testvérszövetkezet tagjai is./mti/

bb 69. ülést tartott az mszbt budapesti elnöksége

t ms/tr-lm zs

1967. január 31.

az mszbt budapesti elnöksége kedden dr. gyalmos jános elnöklésével a barátság házában ülést tartott, amelyen megtárgyalta 1967. évi munkatervét. a programban kiemelkedő helyet foglal el a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulójának megünneplése és ezzel kapcsolatban a szovjet nép gazdasági, kulturális és tudományos eredményeinek, a szovjetunió következetes békepolitikájának ismertetése. többek között a hazafias népfronttal közösen tudományos ülészeket rendeznek a békedekrétum 50. évfordulója alkalmából, előadásokon, kiállításokon mutatják be a szovjet tudomány félévszázados fejlődését, az egyre szélesedő és gazdagabbá váló magyar-szovjet kapcsolatokat. a szovjetunió történetéről és mai életéről a szovjet filmgyártás legkiemelkedőbb alkotásaival összeállított filmsorozat ad számot.

a budapesti elnökség új kezdeményezéseként ősszel megrendezik a hős városok - moszkva, leningrád, volgograd, kijev, ogyessza, szevasztopol - ünnepi hetét./mti/

18.10/szb

18.10.1955

1955-

-44-

bb. 67. dobi istván fogadta az új japán nagykövetet

tr/zs/gy/hk

1967. január 31.

dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke fogadta masao yagi-t, japán új magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki a közeljövőben adta át megbízólevelét./mti/

bb. 63. ülést tartott a kneb

gk/gy/hk

1967. január 31.

a központi népi ellenőrzési bizottság keddi ülésén több országos vizsgálat összefoglaló jelentését tárgyalta meg. a közúti járműállomány, valamint az áru- és személyszállítás fejlődésének és a közutálózat fejlesztésének vizsgálatáról készült jelentésen kívül megvitatták a mezőgazdasági nagyüzemek bekötő- és belső utálózatának vizsgálati összefoglaló jelentését is. ugyancsak a keddi ülésen tárgyalták meg a rét- és legelőgazdálkodás vizsgálatának összefoglaló jelentését. a kneb ezután elfogadta a gazdasági és kertimág gazdálkodás főbb kérdései közeljövőben induló vizsgálatának programját./mti/

bb. 64. n.v. podgornij üdvözlő távirata dobi istvánhoz

tr/gy/hk

1967. január 31.

n.v. podgornij, a szovjetunió legfelső tanácsa elnöke, aki olaszországban tett látogatásáról hazatérőben átrepült a magyar népköztársaság felett, a repülőgép fedélzetéről táviratban fejezte ki jókívánságait dobi istvánnak, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa elnökének./mti/

- 45 -

bb 53. tanácskozás a szintétikus textilanyagok festéséről -
svájci szakemberek előadásai

t sz/hné-Lm 1e /3/

1967. január 31.

kedden a gellért-szállóban a textilipari műszaki és tudományos egyesület, valamint a svájci ciba cég rendezésében 250 szakember részvételével háromnapos tanácskozás kezdődött a szintétikus szálak tartalmazó textiliák festéséről, színezéséről.

a szimpózium alkalmából kedden délután róbert scherr, a ciba cég igazgatója és dr. ekés mihály, a textilipari kutató intézet igazgatója, a tudományos egyesület társelnöke sajtótájékoztatót tartott. a svájci cég igazgatója elmondotta, hogy kapcsolataik magyarországgal szinte olyan régiek, mint amilyen régi maga a textilipar. több mint 80 éve fennálló textilfesték gyárak bázeli központi laboratóriumába gyakran hívnak meg magyar mérnököket, technikusokat, hogy tanulmányozzák az új festékek felhasználását. ugyanakkor svájci mérnökök is ellátogatnak magyarországra, hogy festékeik alkalmazásáról tapasztalatokat szerezzenek.

mivel a szintétikus textiliák festése sokszor nagyobb gondot jelent, mint magának az új szintétikus szálak a feltalálása, szükséges, hogy a szakemberek rendszeresen kicseréljék tapasztalataikat. ezt a cél szolgálja a budapesten most megrendezett háromnapos szimpózium, amelyen a ciba cég nyolc mérnöke tart előadásokat. a budapestihez hasonló tapasztalatcserét rendeztek a közelmultban a szovjetunióban és a jövőben más szocialista országokba is ellátogatnak./mti/

..-

bb 56. új üdítő ital üzem mohácson - rendelőkre vár a „mecseki vadóc”,

vid kz/sk-Lm /3/ ká

1967. január 31.

új üdítő ital üzemét avatott kedden mohácson a baranya megyei szikviz és szeszipari vállalat. a mohácsi üzem megindulásával a kereskedelem eddigi igényeinek három-négyszeresét is ki tudják elégíteni, s emellett választék bővítésre is lehetőség nyílik. tavaly még csak pécsett és siklóson lehetett kapni az alkoholtartalmát tekintve, a sörhöz hasonló „mecseki vadóc”, az idén viszont már annyi készül belőle, hogy más megyék megrendelését is szívesen elfogadják./mti/

..-

17.50/Lm 18559- ~~39~~ 46- *le*

bb 68. szövetkezeti külkereskedelmi csoport létrehozására kötött szerződést a chemolimpeX és a vegyi és műanyagipari kiszöv

t sz/gk-Lm /5 / 1a

1967. január 31.

kedden délután a chemolimpeX székházában mramurácZ lajos, a vállalat vezérigazgatója és imrei lászló, a budapesti vegyi- és műanyagipari kiszöv elnöke szerződést írt alá olyan együttműködés kialakításáról, amely az export árualap növelését, az import csökkentését szolgálja. ennek érdekében szövetkezeti külkereskedelmi csoportot hoznak létre.

a szerződéskötésről a chemolimpeX vezérigazgatója az mti munkatársának a következőket mondotta:

- az új gazdaságirányítási módszerekre felkészülve vállalatunk intenzívebb kapcsolatot kíván kialakítani a velünk együttműködő állami és szövetkezeti üzemekkel. a szövetkezetek azért jelentős partnereink, mert rugalmasan alkalmazkodnak a piac igényeihez és kis sorozatokban, mennyiségekben is hajlandók előállítani keresett exportcikkeket. nagy szak-tudással rendelkező műszaki gárdájuk képességeinek fokozottabb kihasználásához eddig nem voltak meg a kellő szervezeti keretek, ezért határoztuk el, hogy életre hívjuk a szövetkezeti külkereskedelmi csoportot, amely az első ilyen jellegű együttműködési forma. a szerződés 1970-ig szól, és évente feladatterveket dolgoznak majd ki. fontosnak tartom, hogy már most feladataik közé sorolták az állami iparban keletkező melléktermékek és hulladékok hasznosításának vizsgálatát. ezek felhasználásával ugyanis részben importot takaríthatunk meg, vagy új exportcikkeket ajánlhatunk vevőinknek, és a hazai áruellátás részére is új termékeket bocsáthatunk a belkereskedelem rendelkezésére.

imrei lászló, a kiszöv elnöke a következőkben értékelte az új együttműködés kilátásait:

- a kiszöv-höz tartozó 28 szövetkezet csaknem egymilliárd forint értékű terméket állít elő, tíz külkereskedelmi vállalattal áll kapcsolatban, de ezek közül a chemolimpeX a legfontosabb. az elmúlt évben 100 millió forint értékű terméket adtak át értékesítésre ennek a külkereskedelmi vállalatnak. a legszerényebb számítások szerint szorosabb együttműködéssel a következő két év alatt 40 százalékkal növelhetik termékeik exportját./mti/

..-

18.30/Lm 18559- ~~47~~ 48- *le*

bb. 62. sodrófával és baltával támadtak a vendégekre

t bc/tr/zs/4/qy/hk

1967. január 31.

emberölési kísérlet és egyéb blüncselekmények miatt hirdetett ítéletet kedden délután a fővárosi bíróság.

malkocs jánosné fiatalkoru leánya, f. józsefné anyagi ellenszolgáltatásért rendszeresen fogadott férfiakat anyja balázs béla utcai lakásában. a kapott pénz egy részét a lakás használatáért anyjának adta. egyszer egy egyetemi hallgatóval ismerkedett meg, aki előre átadott neki 200 forintot. a lakásban összeszólalkoztak, s a fiatalember visszakövetelte a pénzt. malkocsné és fiatalkoru fia, p. lajos is beavatkozott a vitába: malkocsné sodrófával támadt a fiatalemberre, fia pedig baltát ragadott és - anyja biztatására - fejbevágtá. a férfit súlyos sérüléssel szállították kórházba. malkocsné hamis tanúzásra is rávette albérlőjét, aki az eset alkalmával szintén a lakásban tartózkodott.

a bíróság malkocs jánosnét mint felbujtót emberölés kísérletében és hamis tanúzásban, valamint üzletszerű kéjelgés elősegítéséért három és félévi szabadságvesztésre, p. lajost, emberölés kísérletéért javítóintézeti nevelésre, f. józsefnét, közveszélyes munkakerülésért és üzletszerű kéjelgésért egyévi szabadságvesztésre, férjét pedig kitaratottságért szintén egy évi szabadságvesztésre ítélte. a két fiatalkoruval szemben az ítélet jogerős./mti/

bb. 65. tanácskozás a képviselők és tanácstagok jelöléséről - csaknem 85 000 gyűlésen

i hi/tm/zs/7/qy/hk

1967. január 31.

fontos új állomáshoz érkeznek a választási előkészületek: február 2-án országsszerte megkezdődik a jelölőgyűlések sorozata. mint ismeretes, az új országgyűlésnek 349 tagja lesz, akiknek jelölésére február 2-8 között kerül sor, s ugyanebben az időszakban tartják az ország különböző tájain azokat a gyűléseket is, ahol az újonnan megválasztandó megyei tanácsok tagjaira tesz majd javaslatot a lakosság. ugyancsak február 2-án kezdődnek, s 21-ig bonyolódnak le az egyéb tanácsokba jelölteket állító választói gyűlések.

/folyt. köv./

18.55/qy

19002ev/ 1955g

- 48 -

bb. 65. /tanácskozás a képviselők... 1. folyt./ gy

országosan mintegy 85 000 jelölőgyűlés zajlik majd le, s a választók összejövetelét - törvényi szinten egyébként ez új rendelkezés - a hazafias népfront helyi bizottságai szervezik, a már korábban létrejött választási elnökségek és a választókerületi bizottságok közreműködésével. a tanácskozásokon a választók nemcsak arról döntenek, kiket látnának szívesen városuk, községük, kerületük, vagy körzetük érdekeinek szószólóiként az országgyűlésben, vagy a tanácsai testületekben, hanem az utóbbi négy év parlamenti, illetve tanácsai munkájáról is véleményt mondanak, megvizsgálják, hogyan sáfárkodtak az országgyűlésbe, illetve a tanácsokba küldött képviselőik a választók bizalmával.

a jelölőgyűléseket az illető város, kerület, vagy község viszonyait jól ismerő helybeli közéleti emberek vezetik majd le, az illetékes népfront bizottságok megbízása alapján. egyébként mind az országgyűlési képviselők, mind a tanácstagok jelölése választókerületenként történik, s egy-egy választókerületben egy, vagy több személy jelölhető. választói gyűléseket nemcsak a lakóterületeken, hanem üzemekben, vállalatoknál, termelőszövetkezetekben, állami gazdaságokban, hivatalokban és intézményekben, valamint a fegyveres erőknél, a fegyveres testületeknél és a rendészeti szerveknél is tartanak majd. a választók gyűléseinek megszervezéséhez és lebonyolításához a tanácsai végrehajtó bizottságok segítséget nyújtanak, szükség esetén biztosítják a helyiséget, az összejövetel időpontját a lakosság tudomására hozzák, stb. valamennyi jelölőgyűlésről, illetve az ott elhangzott döntésről pontos jegyzőkönyv készül.

a választók által előterjesztett személyek közül az országgyűlési képviselőjelöltekre a hazafias népfront megyei, illetve fővárosi bizottsága tesz javaslatot. a jelöltek névsorát a választás napja előtt legalább 20 nappal megküldik a hazafias népfront országos tanácsa elnökségének. több jelölt esetén a hazafias népfront megyei, vagy fővárosi bizottsága foglalt állást a jelöltek sorrendje tekintetében.

a hazafias népfront országos tanácsának elnöksége ezután az országgyűlési képviselőjelöltek névsorát az országos választási elnökséghez nyújtja be, s egyúttal csatolja a képviselőjelöltek nyilatkozatát arról, hogy az illetők a jelölést elfogadják. ha a jelölés a törvényes követelményeknek megfelel, az országos választási elnökség a jelöléseket elfogadja.

/folyt. köv./

19.00/ju 1955g

19002ev

-49-

bb. 65. /tanácskozás a képviselők... 2. folyt./ gy

a választójogi törvény egyebek között kimondja, hogy az országgyűlési képviselőjelöltek névsorát, illetve a tanács- tag-jelöltek nevét legalább 10 nappal a választások időpontja előtt az illetékes választási elnökségek kötelesek közzétenni.

a választások előkészítésének következő szakaszában a nagygyűlések, az országgyűlési képviselőjelöltek és a tanács- tag-jelöltek részvételével tartandó gyűlések sorozata, alkalmat nyújt arra, hogy a lakosság nagy tömegei a helyi feladatok mellett - jelöltek tájékoztatói alapján - az országos fel- adatokkal is megismerkedjenek, megbeszéljék a párt- és a kor- mány politikájából adódó új feladatokat, tájékozódjanak a párt 9. kongresszusának határozatairól, tanácskozzanak szűkebb hazájuk és az egész ország előtt álló tennivalókról./mti/

bb. 70. időjárásjelentés

tr/gy/hk

1967. január 31.

a meteorológiai intézet jelenti kedden este:
száraz, hideg idő

várható időjárás szerda estig: kevés felhő, száraz, hideg idő. mérsékelt szél. a hőmérséklet nyugaton is csökken. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán nyugaton mínusz 1- mínusz 6, keleten mínusz 5- mínusz 10 fok között./mti/

20.20/ju 21.15.85
20.14.20.14

-50-

-vég-

1-28 teljes

60.008/4
M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 189-490, 389-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1967. február 1.

bb 1. mintegy 65 000-en tanulhatnak tovább középiskolákban - az iskoláztatások „menetrendje„

i vt/hn3-lm /4/

1967 február 1.

február első napjaiban szerte az országban megkezdőd- nek az idei iskoláztatási előkészületek. ezzel kapcsolatban a művelődésügyi minisztériumban elmondták az mti munkatársának:

az 1967-1968-as oktatási évre a különböző típusú közép- iskolák első osztályaiba - az idén végző 165 000 általános is- kolás közül - a tervek szerint mintegy 64-65 ezer tanulót vesz- nek fel. a jelentkezési lapon - az előző évekhez hasonlóan - most is két tanintézet címét tüntethetik fel a fiatalok, illet- ve két szakmát jelölhetnek meg, ha a szakmunkástanuló iskolába kérik felvételüket. az eltérés az utóbbi évek gyakorlatától az, hogy két azonos típusú középiskolát - például gimnáziumot - is beírhatnak a jelentkezési lapra. a gimnáziumok szakosított tan- tervű osztályaiba jelentkezők ezt a szándékukat a választott szaktárgy megjelölésével tüntessék fel lapjukon. a szakosított tantervű osztályba jelentkező - lánjegyzetben - azt is jelölje meg, hogy ha oda nem veszik fel, kéri-e felvételét általános tantervű osztályba. akik jelentkezési lapjukon szakmunkástanuló iskola, szakközépiskola vagy technikum címét is feltüntették, az iskola neve mellett a választott szakmát, illetőleg szakot is jelöljék meg. a középiskolába fel nem vett tanulók szülei az ille- tékes közvetlen felügyeleti hatósághoz címzett, de a közép- iskolához benyújtott fellebbezéssel élhetnek.

kollégiumokban, diákotthonokban elsősorban a fizikai dolgozók gyermekeinek biztosítanak helyet, akiket szakközép- iskolába és a gimnáziumok szakosított tantervű osztályaiba vettek fel. externátusi és tanulószobai felvételre a bejáró és magánháznál elhelyezett tanulók, a nevelőszülőknél elhelye- zett állami gondozott diákok, valamint a rossz szociális körül- mények között élő helybéli fiatalok jogosultak. menza azok ré- szére engedélyezhető, akiknek tanulószobai foglalkoztatása a közle- kedési viszonyok miatt nem lehetséges.

/folyt.köv./

20.14

- 1 -